

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatižno 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava

Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-69.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 251

Ljubljana, sreda, dne 28. oktobra 1931

Leto II.

Na bratski praznik

Češkoslovaški narod praznuje danes svoj veliki narodni in državni praznik, ko je ponosni 28. oktober za vedno zaključil žalostno dobo nesvobodnih dni in zopet obnovil staro češkoslovaško samostojnost, tako bogato slavne preteklosti. Hkrati pa je 28. oktober tudi trijumf češkoslovaške narodne misli, kajti vsako leto razgrinja 28. oktober nov napredek češkoslovaškega naroda, vsako leto mora tudi tujina vedno odločneje priznati, da je bil 28. oktober tudi v interesu evropskega napredka.

Z iskreno radostjo praznuje vsako leto tudi jugoslovanski narod državni in narodni praznik bratskega naroda. Z iskrenim srcem ponavlja jugoslovanski narod ta dan slovesno prisego, da bo vedno vzelo češkoslovaški in jugoslovanski narod geslo: Zvestoba za zvestobo! To geslo je blagoslovilo boje obeh narodov za njih osvobodjenje, to geslo je družilo oba naroda v najtežjih trenutkih, a to geslo mora biti tudi v bodoče ona vez, ki bo vedno bolj združevala oba naroda.

In na dan 28. oktobra je zlasti primer-no, da se brez strahu pred resnico vpraša-mo, koliko smo v tem oziru napredovali in če postajajo naše medsebojne vezi tudi v resnici vedno bolj trdne in krepke. 28. oktober bi moral biti za nas Jugoslovane dan, ko delamo bilanco o svojih odno-sajih z bratskim češkoslovaškim narodom. Ta dan bi morali točno pregledati, kaj bi vse mogli narediti za poglobitev stikov z bratsko Češkoslovaško in kaj bi morali opustiti, da ne bi bilo nobenih nasprotij med obema narodoma. Z bratsko odkrito-srčnostjo bi morali povedati svoje želje, a z bratskim čutom tudi imeti smisel za želje Čehoslovakov. Tako bi prišli do re-alnega programa, ki bi nas vsako leto pri-vedel k večjemu zblizanju.

Ko bi pa sestavljali ta realen program, bi morali konstatirati, da bi mogli biti tako naši gospodarski, ko kulturni stiki mnogo silnejši. Še silno daleč smo od tega, da bi se agrarna Jugoslavija in industrijska Češkoslovaška vsaj v glavnem popol-noma izpopolnjevali. A tudi naši kulturni stiki bi mogli biti že mnogo močnejši in bi že davno mogli povzročiti tudi skupno ustvarjanje. Skoraj pa se že pojavlja tudi nevarnost, da bodo osebni stiki popustili in da ne bodo več tako živi, kakor so bili v onih časih, ko je skupna borba v avstrijskem parlamentu kar sama od sebe gradi-la češkoslovaško-jugoslovansko skupno fronto.

Svobodno državno življenje je nujno povzročilo, da mora vsak narod gledati predvsem na se in mlada svoboda narav-nost zahteva, da vodi zdrav egoizem vsak narod. Ali včasih je le mogoče, da je skrb za lastno dobro na eni in na drugi strani preveč, in 28. oktober naj bi bil oni dan, ki bi pomenil v tem pogledu zdravo ko-rekturo.

Kajti ne samo dan češkoslovaške svo-bode naj bo 28. oktober, temveč tudi dan češkoslovaško-jugoslovanskega bratstva. In s to željo se praznika bratskega naroda spominjamo še s posebno iskrenostjo.

Zaključek druge balkanske konference

Svečana zaključna seja v dvorani turškega parlamenta - Besedilo politične resolucije
Izvršilni odbor bo določil kraj tretje balkanske konference

Ankara, 27. oktobra. AA. Včeraj so pri-speli v turško prestolnico delegati balkan-ske konference, ki je prejšnje dni zaseda-la v Carigradu.

Opoldne so bili delegati na banketu v ministrstvu za zunanje zadeve.

Popoldne ob 3. so se sestali v dvorani turškega parlamenta. Tu so imeli svojo zadnjo plenarno sejo. Sejo je otvoril pred-sednik konference Hasan Bej. Poročilo o razpravi v političnem odboru je prečital romunski delegat Pela. Njegovi predlogi so bili sprejeti soglasno. Zatem je konfe-rencia sklenila, naj izvršni odbor določi mesto, kjer se bo sestala prihodnja bal-kanska konferenca. Romunski delegat Pe-la se je zahvalil turškim oblastvom v ime-nu delegatov konference za izredno gostoljubnost. Balkanska konferenca je bila nato ob 16-45 zaključena. Zaključni govor je imel predsednik konference Hasan Bej. — V svojem izbranem govoru je pozelel vsem balkanskim narodom, tisku in drža-vam vsestranski prospeh.

Ankara, 27. oktobra. AA. Na včerajšnji zaključni seji druge balkanske konfere-nce so delegati soglasno sprejeli tole poli-tično resolucijo:

1. Predsedstvo druge balkanske konfe-rence bo izročilo izvršilnemu odboru v nadaljnje proučevanje načrt balkanskega pakta. — Določbe tega pakta izključujejo vono kot zakonito sredstvo nacionalne politike in predlagajo arbitražo in vza-jemno pomoč.

Naloga tega odbora bo nadalje, da pro-učijo predloge o lojalni izvršitvi posamez-nih določb mednarodnih pogodb. Semkaj spadajo tudi določbe o manjšinah.

Končno poročilo o teh vprašanjih bo iz-ročeno tretji balkanski konferenci.

2. Poleg potrebe balkanskega pakta je konferenca mnenja, naj bi vlade balkan-skih držav v čim krajšem času sklenile pakt o splošni arbitraži in prijateljstvu.

3. Konferenca tudi to pot docela sogla-ša z željami prve balkanske konference, naj bi se zunanji ministri balkanskih dr-žav sestajali vsaj enkrat letno. Zato prosi turško vlado, naj stavi v tem pogledu po-trebne predloge.

4. V imenu balkanskih narodov konfe-rencia izreka najiskrenejšo željo, naj bi

bila na predstoječi splošni konferenci za razorožitev v Ženevi sprejeta mednarodna konvencija o zblizanju sedanje oborožitve.

Konferenca za to vabi države, ki so se udeležile druge balkanske konference, naj doma pripravijo pogoje za uspeh splošne konference o razorožitvi.

Ankara, 27. oktobra. Po banketu v zu-nanjem ministrstvu je predsednik turške republike Gazi Mustafa Kemal sprejel de-legate balkanske konference. Sprejem je bil sila prisrčen. Predsednik turške re-publike je nagovoril posamezne delegate in želel prizadevanjem balkanskih konfe-renc najprej uspehe.

Ankara, 27. oktobra. AA. Predsednik turške republike Kemal-paša je bil zelo ginjen od govora, s katerim ga je pozdra-vil vodja delegacij na drugi balkanski konferenci. Govornik je zaželel predse-dniku turške republike in vsemu turškemu narodu največje uspehe in najlepšo pri-hodnost. Predsednik turške republike je po sprejemu delegatov poslal načelnikom vseh balkanskih držav, ki so se udeležile konference pozdravne brzojavke, želeč sreče in blagostanje šefu in narodu držav.

Lavalov odhod iz Amerike

Predsednik francoske vlade se je včeraj po polnoči vkrcal za v Evropo — Njegove optimistične izjave pred odhodom

Pariz, 27. oktobra. n. Malo po polnoči se je francoski ministrski predsednik Laval s spremstvom vkrcal na parnik »Ile de France«, ki je takoj nato zapustil newyorško pristanišče. Pred svojim odhodom je prejel Laval brzojavko od državnega taj-nika Stimsona, v kateri se ta še enkrat od-nega poslavlja in poudarja prijateljski-ton, ki je omogočil poset in vladal ves čas med pogajanjmi. Se snoči je Laval z maršalom Pétainom bil prisoten na matineji francoske trgovske zbornice v Newyorku in ob tej priliki pred tisoč dvesto gosti imel govor, v katerem je naglašal ameriško go-stoljubnost in izjavil, da je izpolnil v Wa-shingtonu važno misijo. — Nič ni opustil, kar bi moglo služiti v dobro držav. Upo-števa je tradicije in brez strasti so se vsi trudili, da omilijo vedno bolj naraščajočo svetovno bedo in da rešijo ogroženo civi-lizacijo. Z veseljem more ugotoviti, da ta trud ne bo ostal brez uspeha.

Sodelovanje med ameriško in francosko državo se bo tudi v bodoče vršilo z vedno večjim upoštevanjem obojestranskih inter-esov in skupnih dolžnosti. O rezultatu konference ne želi govoriti, ker mora po-prej obvestiti o tem svojo vlado, vendar pa more ugotoviti, da je bil v Washingto-nu storjen velik korak naprej z ozirom

na mednarodno zblizanje in sodelovanje. Uverjen je, da je s svojim posetom v Ame-riki služil miru ter čuval pri tem tudi in-terese Francije.

Newyork, 27. oktobra. n. Z ozirom na svoje informacije v ameriških krogih piše »Newyork Herald«, da namerava Laval takoj po svojem povratku predložiti fran-coski vladi, da se skliče konferenca z za-interesiranimi krogi v Nemčiji, na kateri bi se razpravljalo o reparacijskem vpraša-nju. Gre v prvi vrsti za nov plačilni načrt, kateri bi se predložil predsedniku Hooverju kot nadomestilo za moratorij, ki poteče 1. julija 1932. leta. Ta konferenca naj bi se sestala koncem novembra t. l. v Parizu.

Pariz, 27. oktobra. n. Zunanjepolitični dopisnik »Echo de Paris« piše, da namera-va francoska vlada predlagati sestanek konsultativnega odbora po Youngovem na-črtu. Vprašanje je, ali bo hotela Nemčija poslušati nasvet francoske vlade in pre-dložiti mednarodni banki za reparacijska plačila, naj imenuje konsultativni odbor, ki naj bi proučil in ocenil plačilno sposo-bnost Nemčije.

Berlin, 27. oktobra. n. V tukajšnjih me-rodajnih krogih se za enkrat še ogibljejo izreči sodbo o uspehih Lavalovega pota v Ameriko. Poudarja se, da še ni prišlo ob-

vestilo nemškega poslanika v Washingto-nu. Razen tega se pričakuje, da bo ameri-ška vlada sama obvestila nemško vlado o uspehih francosko-ameriških dogovorov.

Nemški merodajni politični krogi gleda-jo na situacijo zelo hladno in mirno in ne verujejo, da je Amerika izrekla svoje po-polno nezanimanje za evropsko vprašanje. Uverjeni so, da je Amerika brez vsakih okolištin in odkrito razpravljala s pred-staviteljem francoske države.

»Germania« vidi politični rezultat wa-shingtonskega sestanka za Nemčijo v tem, da se je razpravljalo o možnosti francosko-nemškega gospodarskega sodelovanja. Pro-blem francosko-nemških odnosov je po-stal vsled washingtonskih razgovorov še bolj nujen.

Newyork, 27. oktobra. Laval je v New-yorku pred odhodom v Evropo posetil francosko kolonijo in več državnih uradov.

Zunanji minister Stimson je izjavil, da so razgovori med Lavalom in Hooverom opravičili pričakovanja in da so bili dose-ženi pomembni uspehi glede meddržavnih dolgov, reparacij in zlate denarne osnove.

Pred Lavalovim odhodom iz Newyorka sta Hoover in Laval izmenjala brzojavki, kjer z zadovoljstvom ugotavljata, da so bili njuni razgovori plodni.

Parlamentarne volitve v Angliji

Izidi bodo znani šele v teku današnjega dne — Ogromno zima-nje za volitve

London, 27. oktobra. (d) Danes so se v Angliji vršile volitve. Prvi volilni rezulta-ti bodo znani šele okrog polnoči. Pri prej-snjih volitvah je bilo do polnoči znanih okrog 30 odstotkov vseh rezultatov, da-nes pa pričakujejo, da se bo do te ure iz-vedelo že za več izidov, ker sta skoro po-vsod samo po dva kandidata. Vsi izidi bodo pa znani šele v sredo, razen izidov iz vasi na otokih, ki bodo znani šele čez en teden. Dosedaj je izvoljenih 67 kandi-datov, ki niso imeli nobenih protikandi-datov. Z gotovostjo računajo, da bodo zo-pel izvoljeni poslanci Henderson, sir Her-bert Samuel, Neville in Austen Chamber-lain, Clynes, Lansburg, Alexander in dr. — Pri današnjih volitvah se poteguje za mandate 1293 kandidatov, od teh 62 žensk.

Po volitvah pričakujejo večjih izpre-memb v razmerju moči med posameznimi strankami. V splošnem pričakujejo poraz de-avske stranke in računajo, da bo na-rodna vlada dosegla večino 150 do 190 glascov. V Anglijo so prišli mnogi inozem-ski funkcionarji, da prouče ves angleški

volilni mehanizem. Med drugim je prišel tudi pariski policijski prefekt.

London, 27. oktobra. n. Zanimanje za volitve je zelo veliko. To pot bodo objav-ljali rezultate ne samo časopisi in politič-ne stranke, temveč tudi vse restavracije in kinematografi, ki bodo ostali odprti do 2. zjutraj. Prvi rezultati bodo znani šele okoli 11. ure zvečer. Izid se bo mogel hit-ro konstatirati, ker sta v mnogih volil-nih okrajih postavljena samo dva kandi-data. Še tekom današnje noči bodo znani rezultati za približno 200 kandidatov.

Litvinov na Turškem

Carigrad, 27. oktobra. AA. Semkaj je prispel sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov.

Polet v Avstralijo in nazaj

London, 27. oktobra. AA. Na letališču Lympne sta davi startala brata Leslie in Kenneth Ham-ilton za polet v Avstralijo in nazaj. Skušala bosta zboljšati dosedanja letalski rekord v Av-stralijo. Upata, da bosta prispela v Karachi v treh dneh, v Port Darwin v Avstraliji pa v se-dmih dneh.

Francoski minister za evropsko carinsko unijo

Pariz, 27. oktobra. AA. »Le Quotidien« priob-čuje intervju s trgovinskim ministrom Rollinom. V intervjuju govori minister Rollin o svetovni gospodarski krizi in o ukrepih za njeno rešitev. V tem pogledu je treba najprej vzajemne go-spodarske akcije in gospodarskega zblizanja med posameznimi državami, tako da bo mogoče misliti na ustanovitev evropske carinske zveze in na druge mednarodne sporazume. Vlade po-sameznih držav pa bodo morale nadzirati iz-vedbo teh pogodb in zaščititi pravice potroš-nikov.

Novi švicarski parlament

Bern, 27. oktobra. AA. Sedaj so znani končni izidi parlamentarnih volitev v Švici.

Volitve so bile po novem volilnem zakonu. Po tem zakonu znaša število poslancev v švica-rskem parlamentu 187, dozdej je štel ta parla-ment 196 poslancev.

V novem parlamentu bo 52 svobodomislecev (dozdej 58), 44 katoliških konservativcev (46), 49 socialistov (50), 30 kmetov, obrtnikov in meščanov (31), 12 zastopnikov drugih strank, med temi 3 komunisti. Komunisti so pridobili en mandat, razne skupine pa so imele dozdej 13 poslancev.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 27. oktobra. d. Vreme se bo zjasnilo, mestoma megleno, jutranja slana. Severni ve-trovi, vreme še nestalno.

Pavelić — poglavar falsifikatorske tolpe

Zanimive izpovedi aretiranega Petra Gruberja — Sestanek v Münchenu, na katerega so pričakovali tudi Pribečevića — Pavelićev italijanski potni list — Za pet milijonov ponarejenega denarja

Beograd, 27. oktobra. r. Zaslisevanje pred dnevi aretiranega emigranta Petra Gruberja se nadaljuje že par dni in njegove izjave so naravnost senzacionalna odkritja o delovanju in načrtih izdajalske družbe emigrantov pod vodstvom na smrt obsojenega Pavelića in Perčeca ter bivšega avstrijskega oficirja Perčevića.

Peter Gruber je pobegnil iz Jugoslavije v marcu l. 1930. ter se nastanil v inozemstvu. Izdal se je za zastopnika nezadovoljnih Srbov iz Hrvatske ter se udeleževal protidržavne akcije, ki jo je vodila v inozemstvu takimenovana emigracija. Gruber je živel po raznih krajih Evrope, tako na Dunaju, v Budimpešti, Münchenu, Trstu in Berlinu. V tem poslednjem mestu je izdal vestnik »Budućnost«, v katerem se je skupno s Pavelićem in Perčecem boril proti narodnemu in državnemu edinstvu Jugoslavije. Bil je tudi v Sofiji, kjer se je pogajal in sporazumeval z vodstvom makedonstvujuših.

Pred dnevi se je — kot izjavlja — skesal svojega dosedanjega delovanja. Pravzaprav se je sprl z voditeljem emigracije Pavelićem, ker ni hotel odobriti načrta za nove teroristične akcije v naši državi. Ker se je bal, da ga bodo emigranti iz masčevanja ubili ali da ga vsaj onemogočijo pri oblaščih one države, ki to akcijo podpira, se je odločil, da se preda našim oblastim. Zato je odpotoval iz Münchena, kjer se je sprl s Pavelićem, v Jugoslavijo s ponarejenim potnim listom, a na meji se je predal jugoslovanskemu obmejnemu komisarju ter mu povedal svoje pravo ime. K temu koraku pa ga je naganjala tudi okoliščina, da je bil dve leti brez vesti o svoji ženi in svoji družini, kakor tudi obziri do njegovih sorodnikov, ki ga radi njegovega delovanja niso hoteli več poznati. Kljub temu delovanju upa — pravi —, da se bo njegova prostovoljna predaja jugoslovanskim oblastim jemala v poštev.

Sestanek v Münchenu — Pavelićevi načrti

Gruber pripoveduje dalje, da je bil med njim, Pavelićem in Perčevićem dogovorjen poseben sestanek v Münchenu. Na sestanek da je imel priti tudi Pribečević. Dan sestanka je moral določiti Pavelić, ki se je tedaj nahajal v Italiji. Ta poslednji je telefoniral iz Turina Perčeviću, naj Gruberju pove, da se bo sestanek vršil na sredo. On, Gruber, je že v torko odpotoval v München, kamor je prispel ono sredo ob 7.45. Pavelić je prišel s svojo ženo in dvema osebnima stražnikoma. Prišel je z italijanskim potnim listom, izdanim na ime Antonio Vidmar, in se nastanil v hotelu »Oesterreichischer Hof«.

Gruber je takoj obiskal Pavelića v hotelu ter mu sporočil, da pričakuje Pribečevića za ob 10.35. Priti ima s praškim vlakom preko Dresdena. Perčević pa je javil, da ne more priti v München, in zato smo odločili nov sestanek z njim, ki bi vršil 17. t. m. v Berlinu.

Pavelić je začel takoj govoriti o potrebi nadaljevanja teroristične akcije v Jugoslaviji. Jaz sem — izjavlja Gruber — bil že prej proti taki akciji, ker kompromitira emigracijo v inozemstvu in v domovini. Kljub temu je Pavelić zahteval, da moram tej akciji pridružiti ter je obljubil, da bo poskrbel za dobre bolgarske instruktorje, ki bodo teroriste izvežbali. Naglašal je, da se mora teroristična akcija obnoviti, ker grozi nevarnost francosko-italijanskega zbližanja, po katerem bi vse njihovo delo propadlo. Akcija je potrebna sedaj, dokler traja sedanji mednarodni položaj.

Za pet milijonov ponarejenih tisočakov.

Paveliću sem prigovarjal — je izjavil Gruber dalje — da nimam sredstev za takšno obsežno akcijo, na kar mi je on odgovarjal, da naj samo povem, koliko potrebujem. Po teh besedah je vzel iz listnice dva jugoslovanska tisočaka ter mi jih

dal v roko z vprašanjem, ali kaj opažam. Bankovce sem pričel tedaj ogledovati in takoj opazil, da se tisočaki razlikujejo od pravih. Ko sem to Paveliću omenil, je rekel, da naj le grem s tisočaki v banko, povsod jih bodo menjali. Nato je vstal in iz nekega kovčega je vzel pet paketov po 100 komadov takih tisočakov. Za sedaj jih imamo natisnjenih za pet milijonov — je rekel Pavelić — a če nam bo treba, jih natisnemo še. Ko je Gruber vprašal, kje jih tiskajo, je Pavelić namesto odgovora zamahnil z roko ter dodal, da ni nobene nevarnosti, ker so vsi na varnem.

Gruber je bil ta dan pri Paveliću na kosilu, a popoldne je imel z njim nov sestanek, na katerem mu je sporočil, da se on ne bo spuščal v akcijo s takimi sredstvi, temveč da bo nadaljeval akcijo na svojo roko. Pavelić se je tedaj hudo razjezil nanj, začel groziti in končno rekel, da upa, da se bo Gruber do drugega dne popoldne premislil, preden Pavelić odpotuje v Berlin.

Gruber je nato odšel. Pavelićeve grožnje so napravile nanj težak vtis in takoj se je preselil v drug hotel. Upal je še, da bo Pribečević prihod vso stvar popravil. Toda Pribečević ni prišel. Ko je drugi dan zopet obiskal Pavelića in mu sporočil, da Pribečevića ni, se je Pavelić raztogotil in mu očital, da je on tega kriv. Ko se je pomiril, je Gruber zopet vprašal, ali pristane na novo akcijo. Ta mu je odgovoril, da vztraja pri svojem včerajšnjem sklepu. Tedaj je Pavelić zavpil nanj: »Če ne boste z nami, vam tukaj ne bo obstanka!«

Odšel sem — zaključuje Gruber svojo izpoved — ne da bi se poslovil. Dojel sem vso resnost Pavelićevih groženj ter sem se naglo odločil. Sedel sem na prvi vlak in se odpeljal proti Jugoslaviji. V Salzburgu sem se ustavil in zbral neke informacije, katere so me le še potrdile v mojem sklepu, da se prostovoljno izročim jugoslovanskim oblastim.

Rezultati Gradijevega obiska v Berlinu

Uradno poročilo o sestankih in sporazumih

Berlin, 27. oktobra. AA. Na banketu, ki ga je priredil državni kancelar dr. Brüning za Grandija, so bile izrečene prisrčne zdravice. Grandi, kakor dr. Brüning sta opozarjala na sodelovanje med Nemčijo in Italijo pri obnovi svetovnega gospodarstva.

Grandi je po banketu sprejel inozemske novinarje. Najvažnejše vprašanje, je dejal Grandi, je razorožitev.

V tem vprašanju ima Italija svoje znanostališče. O stališču Italije napram finančnim obvezam, izvirajočim iz svetovne vojne, pa je Grandi govoril na zadnji skupščini Društva narodov.

Popoldne se je Grandi s soprogo in v spremstvu nemških državnikov odpeljal v Potsdam. Tu si je ogledal zgodovinske znamenitosti. Vreme je bilo nenavadno lepo. Zvečer je bil v italijanskem veleposlaništvu banket. Komunikacije o razgovorih

med Grandijem in dr. Brüningom pravi, da sta proučila vsa aktualna svetovna in gospodarska vprašanja in ugotovila, da v vsem soglašata. Gospodarske krize sveta ne bo mogoče rešiti brez vzajemnega sodelovanja vseh prizadetih narodov.

Berlin, 27. oktobra. AA. Wolff poroča: Za časa bivanja italijanskega ministra za zunanje zadeve Grandija v Berlinu je bilo med njim in predsednikom nemške vlade Brüningom več sestankov, na katerih sta izčrpno razpravljala o politični situaciji. Za podlago razgovorov so služila pogajanja, ki so jih imeli nemški in italijanski državniki v Rimu. Brüning in Grandi sta razpravljala o vseh političnih in gospodarskih mednarodnih problemih, posebno onih, katerih rešitev postaja od dneva do dneva nujnejša. Razgovori so se vršili v polnem soglasju.

Sneg v južni Nemčiji

München, 27. oktobra. AA. V Južnonemških krajih je nastal močan vremenski preobrat. V noči na ponedeljek je ponekod hudo snežilo. Po muenchenskih ulicah je ležal 7 cm visok sneg. Bavarsko gorovje je močno zasneženo.

Hitlerjeva volilna zmaga v Anhaltu

Berlin, 27. oktobra. AA. Pri občinskih volitvah v Anhaltu so Hitlerjevi dosegli velik uspeh. V enem letu so podvojili število svojih pristašev.

30 milijonov posetnikov

Pariz, 27. oktobra. AA. Kolonijalno razstavo v Parizu je obiskalo do danes 30 milijonov ljudi.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 27. oktobra. d. Danes so dospeli semkaj trije vagoni madjarskega in 6 vagonov bolgarskega grozdja.

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika v Ljubljani

Slovesna vprizoritev Novákové »Laternec«

Ob priliki češkoslovaškega narodnega praznika so snoči v polnem opernem gledališču izvajali Novákové opero »Laternec«, ki je tokrat dosegla popoln uspeh, kakršnega bi to v tako kvalitetno delo zaslužilo že pri premijeri. Izvajanje pod Stritofovim vodstvom je bilo vzorno in, odobravanje po vsaki sliki spontano. Bilo je polno cvetja in sta se poleg pevcev morala zahvaljevati za aplavz tudi Stritof in režiser Kreft.

Večer so otvorile himne in vznešen nagovor podžupana dr. Evgena J. a. a. »Lucerna« za služi še mnogo takih uspehov. Slavko Ostere.

Nov velik govor ministra Marinkovića

Beograd, 27. oktobra. l. Po uspelem nedeljskem zborovanju v Kučevu je imel zunanji minister dr. Voja Marinković včeraj dopoldne na shodu v Golubeu nov velik govor. Na shodu je bilo preko 3000 kmetov. Dr. Marinković je v začetku govora opisal značaj bližnjih volitev. Nato je govoril o ustavi. Kralj je dal ustavo tako, da se z njo zagotovi državno in narodno edinstvo, ne pa da bi bilo to edinstvo odvisno od volitev, od intrig, sporazumov in blokov. Sporazum se lahko napravi med ljudmi, ki imajo kaj skupnega, med ljudmi, katerim je do neke velike stvari. Potem se lahko delajo koncesije v manjših stvarih. Kadar pa se politični ljudje in politične osnove ne skladajo niti v najvažnejših in največjih stvareh, potem bi pomenila politika sporazumov med njimi končno veljavno propast.

Vi veste, da je manifest od 6. januarja prišel po stanju, po katerem se v sporazumu ni mogla sestaviti nobena vlada. Kje naj bi ti ljudje sklenili ustavo? Ker je bila ustava državna potrebna, jo je bilo treba izdati tako, kakor se je najbolje zagotovil napredek države in naroda, četudi niso vsi politični ljudje s tem soglašali. Dr. Marinković je navajal potem primer stare Poljske, ki je propadla zato, ker je bila po njeni ustavi in državni ureditvi potrebna za vsak sklep soglasnost. Zaradi tega so Poljaki ostali nad 100 let v robstvu in jim je šele svetovna vojna prinesla svobodo.

Dr. Marinković je govoril dalje obširno o gospodarski krizi in pa o finančnih neprilikah Grčije v zvezi z našim izvozom v Grčijo. Na koncu je poudarjal, da je potrebno zato, da bo imela nova skupščina čim večjo avtoriteto. Nam je pred nekaj dnevi uspelo, da v tej finančni krizi, v kateri se niti najbogatejšim ne zaupa, tudi ne onim, katerih kredit stoji najbolje, zaključimo posojilo v višini 300.000.000 frankov. V interesu naroda in države je, da 8. novembra greste vsi složno na volišče in s tem dokažete, da odobravate državno in narodno politiko, ki jo je ta vlada vodila in ki jo misli še voditi.

Govor dr. Marinkovića so vsi burno pozdravljali. Shod je bil ob pol 13. zaključen.

Francoski list o finančnem položaju v Jugoslaviji

Pariz, 27. oktobra. AA. »Information« priobčuje komentar o jugoslovanskem posojilu v Parizu in pravi med drugim:

Jugoslovanska vlada je znižala državne izdatke, da ublaži primanjkljaj v proračunu, ki je nastal zaradi ukinjenih reparacijskih dajatev s strani Nemčije.

Sicer pa je znano, da inozemstvo ceni prizadevanja jugoslovanske vlade na finančnem polju, ki je s tem posojilom obenem okrepila devizne zaloge jugoslovanske Narodne banke. Finančni položaj Jugoslavije je tak, da razpolaga vlada z izdatnimi sredstvi.

Dva impozantna volilna shoda na zelenem Pohorju

Slv. Bistrica, 27. oktobra.

S tužnostjo v srcih so vsi naši volilci sprejeli vest, da je nenadoma preminul njih kandidat prihljubljeni g. Srečko Robič iz Limbuša. V našem mestu samem je nabral njegov namestnik ekonom Gorenjak Vinko okoli 200 podpisov, in to še niso bili vsi, ki so obljubili priti na volišče in oddati 8. novembra svoj glas v znamenju solidarnosti z delom naše vlade. Na mestu kandidature pokojnega Srečkota Robiča se je prijavila nova kandidatura za srez Maribor desni breg. Kandidira g. I. Krejčič, ravatelj tovarne dušika in posestnik v Rušah za namestnikom g. Vinkotom Gornjakom, ekonom iz Slov. Bistrice. Vsekakor pa prikazuje ostra volilna borba med kandidati našega sresa, da te volitve niso le politična gesta, kakor trde poklicni opozicijonci in hujskači.

V nedeljo je priredil g. V. Gorenjak na našem Pohorju dva dobro obiskana volilna shoda, ki sta pokazala, da znajo tudi naši pohorski kmetje ceniti pozitivno delo zadnjih dveh let. Prvi shod je bil v Šmartnem na Pohorju. Otvoril ga je domači šolski upravitelj g. Podvršnik ter razložil domačinom volilni zakon in pomen volitev; njegovim izvajanjem so navzoči volilci sledili s pozornostjo in razumevanjem. Politični namen udeležbe volitev je zelo lepo orisal g. Žuraj Ivan, industrijalec v Slov. Bistrici, nakar je namestnik kandidata gosp. Vinko Gorenjak govoril s stališča kmetovalcev do volitev in so njegova izvajanja izzvala vsestranska pritrjevanja. Shod se je zaključil po kratki in globoki debati z nekaterimi domačini. V vseh besedah pa je bilo jasno opaziti, da so naši Pohorci res voljni pokazati 8. novembra svoje prepričanje s tem, da se bodo v častnem številu udeležili volitev.

Protij poldnevju je bil v gostilni Pavlič v Tinju drugi shod, ki je istotako pokazal zanimanje naših mož in fantov volitev za volitve in njih odkrito željo podpreti pozitivno delo naše vlade z oddajo svojih glasov 8. novembra. Shod je otvoril tudi tukaj domačin g. Tomažič, šolski upravitelj. G. Vinko Gorenjak je potem razložil vsem navzočim političen položaj in pomen volitev v iskrenem in kratkem govoru, ki je vse navzoče navdušil za pravo delo in čisto jugoslovanstvo. Vsi navzoči z č. g. župnikom na čelu so se enoglasno izjavili, da se udeležijo volitev, ter se je shod zaključil z vzkliki kralju in predsedniku vlade.

V. V. Gd.

Peta kandidatura v srezu Ljubljana-okolica

Danes je sodišče potrdilo še eno kandidaturo v Dravski banovini in sicer Sinkovca Rudolfa, direktorja Vzajemne pomoči, za okraj Ljubljana-okolica. Njegov namestnik je Zadnikar Jakob, poselnik in gostilničar v Brdu, občina Gor. Šiška. To je peta kandidatura v imenovanem srezu.

Proslava čsl. narodnega praznika v Beogradu

Beograd, 27. oktobra. l. V okviru proslave češkoslovaškega državnega praznika je včeraj priredila tukajšnja češkoslovaško - jugoslovanska liga v svečani dvorani univerze akademijo, na kateri je imel tukajšnji češkoslovaški poslanik dr. Flieder predavanje v našem jeziku o temi: Razvoj češkoslovaške državne misli.

Položaj na otoku Cipru

London, 27. oktobra. AA. Guverner otoka Cipra je poslal kolonijalnemu uradu brzojavko, kjer pravi, da se je položaj v mestih razen v Kireniji zboljšal. V tem mestu so bili nastanjeni le mali policijski oddelki. Prebivalstvo je bilo doslej mirno. V nedeljo pa je nahujskana množica snela angleško zastavo in razobesila grško. Oblasti so takoj poslale vojska ojačenja, ki so obnovila mir in red. V drugem okraju so uporniki porušili most in prekinili brzojavno zvezo.

London, 27. oktobra. n. Kakor izgleda, bo zavzelo protiangleško gibanje, ki se je pred par dnevi pričelo na otoku Cipru, značaj boja za sol po vzoru lanskolletnega gibanja v Indiji. Na otoku Cipru namreč obstoji monopol za sol, ki je važen vir državnih dohodkov. Sedaj se prebivalstvo počenja baviti z lastnim pridobivanjem soli, da na ta način prekrši državni monopol. Policija je podvzela korake, da se tudi ta pokret v krali zaduši.

Brezposelnost v Angliji

London, 27. oktobra. AA. Računajo, da se bo ta teden zmanjšala brezposelnost za 30.000 oseb. Ze zadnja dva tedna se je zmanjšalo število brezposelnih za 25.000 oseb za 33.000. To pomenja, da bo država prihranila letno 1-5 milijona funtov.

Odkrita zaloga eksplozivov nemških komunistov

Berlin, 27. oktobra. n. Policija, ki vodi proiskavo glede najdenih eksplozivnih snovi, je danes odkrila mnogo novega materijala, ki z obtežuje prijetega komunističnega zaupnika Ueberbrücka. Le-ta je igral v komunistični organizaciji v Nemčiji zelo važno vlogo. Kakor poroča »Lokalanzeiger«, so imeli komunisti po celi Nemčiji skladišča, napolnjena z ukradenimi razstrelivi. Za to delo pa so uporabljali samo gotove zanesljive pristaje. To so ljudje, ki so ostalim komunistom popolnoma nepoznani. Zato je bilo težko priti na sled tej ožji organizaciji. V stanovanju Ueberbrücka je policijska našla zemljevide s točno označenimi železniškimi progami. Sklepa, da je vsaka skupina imela dodeljen poseben delokrog, v katerem naj bi izvrševala železniške atentate. V kleti Ueberbrücka so našli tri meterske stote razstreliv, ki bi zadostovala, da se porušijo z njimi tri četrtine mesta.

Otvoritev dunajske borze

Dunaj, 27. oktobra. n. Danes je bila zopet odprta po petih tednih tukajšnja borza. Službeni promet se bo vršil od pol 12. do pol 13. V borznih krogih se ne pričakuje posebno živahen promet radi deviznih odredb v Avstriji in sosednih državah. V privatnem prometu je bila tendenca prve dni slaba radi slabih inozemskih borznih obvestil.

Smrt dirigenta Celanskega

Praga, 27. oktobra. AA. Davi je umrl v Pragi slavni dirigent Ludvik Celanski.

Pred imenovanjem za šefa orkestra narodnega gledališča v Pragi je bil Celanski dirigent narodnega gledališča v Zagrebu.

Pokojniki je ustanovil po vsem svetu znani orkester Češke filharmonije.

Letalska nesreča v Franciji

Pariz, 27. oktobra. AA. Zo poročilu iz Toursa je včerajšnja letalska nesreča nastala zaradi močnega viharja. Letalo je pri padcu iz višine strmoglavilo na nako drevo in se popolnoma razbilo. Letalec Detroux ima hude poškodbe, vendar njegovo stanje ni brezupno.

Zagonetna smrt dveh služkinj v Zagrebu

Zagreb, 27. oktobra. k. V Zagrebu sta se danes primerila dva zagonetna smrtna slučaja. 22-letna služkinja Pavla Cajner, ki je doma iz Pože, je prišla v službo v g. lili Kadamirja v Petrinjski ulici. Tam je spala v kuhinji. Ker danes zjutraj ni vstala, je prišel lastnik in trkal na vrata. Ker se ni nihče oglasil, je vrata s silo odprl. Našel je služkinjo ležečo nepremično v postelji. Bila je mrtva. Vzrok smrti se ni dal dognati. Dekle so zato prepeljali na prosekuro, da tam ugotove, za čim je umrla.

Drug sličen slučaj se je dogodil v Kumišćevici ulici št. 3, kjer so istotako našli mrtvo služkinjo Slavico Čvetko. V sobi, kjer so našli mrtvo, se je čutil duh po plinu.

Vedno živahnije volilno gibanje

Škofjeloški okraj v eni fronti za volilno zmago

Sijajno uspeli shodi sreskega kandidata župnika Barleta

Škofja Loka, 26. oktobra.

Včeraj je imel kandidat za kranjski srez, župnik gospod Janko Barle celo vrsto javnih shodov po škofjeloškem okraju. Zanimanje za shode je bilo kljub izredno slabemu vremenu naravnost častno in so zborovanja jasno dokazala, da se ljudstvo na celi črti odraža od demagogije in da bo tudi loški okraj sijajno manifestiral za državno politiko 8. novembra. Posebno naj podčrtamo dejstvo, da ogromna večina volivcev kategorično odklanja abstinenco, kljub neprestanim prigovorom posameznih zapeljancev, ki žele da ostane ljudstvo doma.

Simpatični kandidat gosp. Barle, ki vsepovsod na mah osvaja srce svojih volivcev, je obiskal v prvih jutranjih urah Poljane, kjer se je vršil pri Vidmu volilni shod. Poljanci, znani borci za srečo in napredek domovine, so se zbrali vsi in so s pozornostjo sledili vedno lepim, prave ljubezni polnim in stvarnim izvajanjem gospoda župnika, kakor tudi govoru stare poljanske korenine gosp. Lovru Perku, ki je v živo očrtal pomen bodočih volitev za državo in za nas vse. S sklepom, da se bo delalo od hiše do hiše, od moža do moža in da mora prav vse na volišče, je bil shod zaključen.

Manifestacijski shod v Škofji Loki

Dež je lil kakor iz škafa in zato se je moral shod v Škofji Loki vršiti na dvorišču gostilne Albine Jeralove. Ze dolgo pred napovedano 11. uro so se pričeli zgrinjati na prostornem dvorišču volilci iz mesta, izredno velika je bila tudi udeležba mož in fantov iz vseh okoliških vasi, ki so odkrito priznali, da pravzaprav ne vedo čemu volitve so in da so čuli doslej le to, naj se volitev ne udeležijo. Prav zato pa, da čujejo neprikrito besedo in da dobe jasnost o važnosti odločitve 8. novembra, so na shod prispeli. Kljub temu, da je bil shod v mestu, so prevladovali volilci, kmetijski posestniki. Shod je otvoril župan mesta Šofje Loke gosp. Josip Hafner z željo, da zborovalci pozorno sledijo izvajanjem govornikov in pozdravlja gosp. Barleta in njegovega namestnika tržiškega župana Ivana Lončarja. Gosp. Sink ugotavlja, da volilni boj ni boj strankarstva, ampak je borba vseh treznomiselnih, idealnih Jugoslovanov za blaginjo in srečo domovine. Jako lep govor je imel nato g. Lončar, ki očrtava v markantnih potezah zgodovinske dogodke Jugoslavije do 6. januarja. Dana nam je nova ustava. Zopet bo slovensko ljudstvo odločilo komu naj poveri svoje zaupanje. Enzistično pozdravljen je nato povzel besedo župnik gosp. Barle, katerega govor je zapustil v vseh navzočih najboljše dojem. Časi in razmere za kandidata niso zavirljivi! A vendar sem se odločil iz čiste ljubezni do države, da v težkih, hudih časih s svojim sodelovanjem pomagam, kjer je moja pomoč potrebna. Svetovna gospodarska kriza, pomanjkanje denarja, draginja so stvari, ki dajo resnemu prevladnemu človeku misliti. Toda sedaj ko hoče deliti naš modri vladar oblast s svojim ljudstvom, je potrebno da priskočimo vsi, ki smo dobre volje in misli. Delajmo za blagoslov in srečo naših državljanov. Ni zlobe, ni povpre, nič nasprotstev, hujkanj in beganj naj ne bo med nami; bratstvo, ljubezni in sloga naj kakor zlati mostovi vežejo Slovence, Hrvate in Srbe. Pridite vsi, ki ste pogumni, da v skupnem delu zgradimo novo, boljše in srečnejšo Jugoslavijo. Sprejemam križ kandidata zaradi domovine in zaradi naroda na svoje rame in ne zaradi sebe. Politična arena mi je odvzela moje ljubljence — drobne ptičice, iz mirnega zatíšja sem se odločil v vrnost državne voza. Bratje, podajmo si roke in struimo se za napredek naše Jugoslavije. Govor, šestokrat prekinjen z viharim odobravanjem je bil poln hrepenenja in volje, da se domovini in narodu resnično pomaga. Po zahvali gosp. župana in pojasnitvi, da ima država v ljutih strankarskih preprih svojega notranjega nasprotnika in v nezaupanju širokega sveta svojega vnanjega nasprotnika, je bil krasni shod zaključen z besedami g. Barleta: »Tako bratstvo in taka sloga naj vladata med nami, da bo država gospodarsko tako močna, da ne bomo potrebovali nobenih posojil.«

Ob 13. uri je bil shod v Gorenji vasi pri Šraju, kjer sta bila gosp. kandidat in njegov namestnik, spremljana od več članov sreskega akcijskega odbora, prav prirčno sprejeta. Gorenjevaščani so z nedeljenim zaupanjem sledili programatičnim govorom obeh delegatov. Mo-

žem in fantom se je videlo, da so šle besede g. Barleta do srca in da bo Poljanska dolina šla na volišče brez oklevanja in pomišljanja. Gospodarska, socialna in kulturna obnova Jugoslavije — je program državne stranke; kaj hočejo nasprotniki, ne ve nihče. Voditi domovino v negotovost, črno tmino in nejasnost pa je pravi zločin nad zemljo in njenimi rojaki.

Dva shoda v Selški dolini

Dva, jako posrečena shoda sta bila tudi v Selški dolini. Ob 15.30 je bil pričetek zbora pred volilci iz Sela, ki so v mnogobrojnem številu prispeli k Tavčarju. Shod je s pozdravom na goste otvoril podžupan g. Benedik Franc. Kandidat Barle je z njemu lastno govorniško sposobnostjo krepko podčrtal vse vzroke, ki so ga vodili do kandidature, kajti že stari Rimljani so dejali: »Blagobit države je najvišji zakon.« Po opisu gospodarskih razmer v Ameriki, Angliji in Nemčiji kjer je svoboda delavca in kmeta na niti, preide govornik na pomen voli-

Velik volilni shod v Zagorju

Govorili so minister Pucelj, g. Birola in dr. Bohinje

V nedeljo popoldne ob 15. uri se je vršil v rudniški restavraciji v Toplicah dobro obiskan shod. Veliki restavracijski prostor niso mogli sprejeti vse zborovalce, ter so morali mnogi ostati zunaj pred okni, kjer so pazljivo sledili izvajanjem govornikov. Shoda so se udeležili vsi sloji iz Zagorja in okolice in brez razlike pripadnosti k prejšnjim političnim strankam.

Ko je otvoril shod zagorski župan g. Albin Grčar, je povzel besedo minister g. Pucelj, ki je orisal v daljšem govoru delovanje strank pred zgodovinskim 6. januarjem in navedel vzrok, zakaj je moralo priti do »diktature«. Ker se ni nihče gani, ki bi pomislil razbukanje strankarske duhove in jim pokazal pot do složnega delovanja za občo korist vseh državljanov, je moral prevzeti kralj kot vrhovni šef vaje v svoje roke za toliko časa, da se strasti umirijo in narod uvidi, da le v miru in složnem delu je mogoče ustvarjati nekaj pozitivnega. Od zgodovinskega 6. januarja do danes je imel narod priliko in čas preizkušati samega sebe in ugotoviti, kam se pride s slogo in kam s prekrkanjem. Sedaj se bliža čas, ko bo lahko vsak pokazal, ali je za mirno delo, za napredek in povzdignje našega gospodarstva, ali je za našo veliko domovino.

Gospod minister je omenil med drugim tudi agitacijo nasprotnih ljudi, kjer hočejo volivcem dokazati, da nismo svobodni ter jih s tem odvrtajo od sodelovanja. Pasivnost je škodljiva za državo, narod in slehernega posameznika! In kaj se hoče doseči s pasivnostjo? Vsakemu treznemu človeku je jasno, da le oni nekaj doseže, ki je pri obravnavi, ki se njega tiče, osebno navzoč. Zato je nujno potrebno sodelovanje vsakega posameznika, ki izrazi svojo željo po izvoljenem poslancu v parlamentu, a poslanec bo le tedaj mogel zastopati z uspehom interese svojih volivcev, ako jih ima zadostno število za seboj, ker bo lahko s tem dokazal,

tev v naši državi, ki vsem viharjem prav posrečeno klubuje. Smo sicer res na onekanski zemlji duhov, kar nas pa mora še bolj opogumiti, da se strnejo v eno linijo, vsi, ki gremo v boj za kralja, državo in srečo naroda. Namestnik g. Lončar je predvsem prispeval gospodarsko važnost teh volitev, ki so v vsem pomenu nenavadne in bolj indentične s plebiscitom za ali proti državi, ko pa z navadnim volilnim bojem.

Ze pod noč, ob 18. uri je bil zadnji shod v Železnikih pri Thalerju v salonu. Vodil je zborovanje domači župan g. Karel Dolenc. Vse lepe misli, stremjenja in želje za podvig Jugoslavije v bodočem narodnem predstavnstvu so bile ponovno iznešene in podčrtane. Volilci so navdušeno sprejeli svojega kandidata g. Barleta in namestnika Lončarja. Izvrstna izvajanja govornikov so bila sprejeta z viharim aplavzom in je čisto gotovo, da se bodo Železniki dne 8. novembra sijajno odrezali. Geslo je: Vsi do zadnjega na volišče.

V tovariško prijateljskem pomenku se je pomudil g. župnik med Železnikarji precej časa, dokler čas ni klical na odhod.

da ga je poslal narod, ki ima v njega zaupanje. Zato naj se udeležijo volitev vsak upravičenec in s tem manifestira za složno delo, ker samo delo in zopet delo vodi narod k blagostanju.

Poslušalci so z zanimanjem sledili govoru g. ministra in so z mogočnim aplavzom dokazali, da se strinjajo z njegovim izvajanjem.

Besedo je dobil nato g. dr. Joža Bohinje, ki je zlasti delavstvu dokazoval, kakšne koristi sme pričakovati od parlamenta, ako bo šlo združeno na volišče. Danes, ko tlači gospodarska kriza vse panoge in jo občutita posebno delavec in kmet, ki sta stebel države, danes je dolžnost vsakega posameznika, da posveti vse svoje skrbi in moči skupnosti, je vsakemu prva dolžnost, da skrbi za ureditev države in nje ugled tudi od zunaj, da nam bodo druge države zaupale in dale posojilo, s čimer se bo okrepilo naše gospodarstvo. Samo v gospodarsko močni državi je mogoče omejiti brezposelnost, ki vlada v precejšnji meri tudi med našimi rudarji. Naj nam služita za vzgled Francija in Anglija, kjer so zatrla osebne interese in se združili v tem, da rešijo državo propada.

V kratkem govoru je dal nato namestnik kandidata g. Gvidon Birola pregled svetovnega gospodarstva in krize, ki vlada v poedinah državah. Tudi on je dal za vzgled Anglijo, kjer hočejo s skupnim in smotrnim delom rešiti gospodarsko krizo, pa je apeliral na navzoče, naj se udeležijo volitev polnoštevilno.

Gospod dr. Bohinje je še na željo volivcev opisal kandidate litjskega sresa, pa so se vsi izjavili, da se udeležijo volitev do zadnjega, kar upajo, da pozna kandidat g. Mravlje težnje industrijskega kraja, vsled česar mu zaupajo svoje glasove.

Župan je nato zaključil lepo uspeli shod z željo, naj si vzamejo volivci besede govornikov k srcu in pridejo vsi 8. novembra na volišče. H. P.

Sreski kandidat Anton Cerer v Tuhinjski dolini

Več uspešnih shodov - Ljudstvo bo šlo volit

Smartno, 25. oktobra.

Sreski kandidat za kamniški okraj g. Anton Cerer je priredil ta teden 4 shode v Tuhinjski dolini, ki so bili vsi jako dobro obiskani. V četrtek, 22. t. m. je bil ob 6. uri popoldne sklican shod v Zgornjem Tuhinju, katerega se je kljub delavniku in zgodnji uri udeležilo veliko število volivcev iz vseh okoliških vasi. Na shodu so govorili kandidat g. Cerer, veterinar g. Rauter iz Kamnika in učitelj v Zgornjem Tuhinju g. Stane Svete. Navzoči volilci so pazno sledili izvajanjem vseh govornikov in jih odobraval.

Tuhinjsko dolino je gospodarska kriza, ki se je pojavila po vsem svetu, posebno hudo zadela. Glavni vir dohodkov naše romantične doline je bil do sedaj izvoz lesa in živine. Zadnje leto pa je njihova cena tako padla, da z denarjem, ki ga vrže danes les in živina, niso kriti niti produkcijski stroški, poleg tega pa še to, kar imaš, težko spraviš v denar. Poljedelstvo ne more preživljati Tuhinjec, ker je v ozki in stisnjeni dolini le malo prostora za polja, poleg tega pa tudi zemlja ni posebno rodovitna niti

podnebje dovolj ugodno. Tujski promet Tuhinjske doline ne donaja nobenih dohodkov, ker je dolina le malo znana in odrezana od velikega prometa. Železnica, o kateri se govori že 20 let in ki je bila že deloma trasirana, bi v revni dolini pospešila razvoj industrije, o kateri danes ni duha ne sluha. Pravtako bi bila elektrifikacija doline velikega pomena za razvoj obrti in industrije. Za oboje se Tuhinjeci že več let zamaž potegujejo. Danes je v Tuhinjski dolini malo dela — obdelovanje lesa je v popolnem zastoju — in prebivalstvo s strahom gleda, kaj mu bo prineslo prihodnje leto.

Razumljivo je tedaj, da se Tuhinjska dolina živo zanima za sedanje parlamentarne volitve, kar je zlasti pokazal shod v Smartnem, ki je bil še mnogo bolj obiskan kot v Zgornjem Tuhinju.

Prvi govornik, g. veterinar Rauter iz Kamnika, nam je v poljudnih, vsakomur razumljivih besedah razložil vzroke sedanje svetovne gospodarske krize, ki je tako hudo prizadela Tuhinjsko dolino. Volilce so predvsem zanimala njegova izvajanja o vzrokih zastoj v lesni tr-

govini, o vplivu Rusije na svetovnem trgu — o našem žitnem monopolu itd. G. Rauter je končal svoj govor z željo, naj bi v sedanjem težkem času, ko gre vse stremjenje današnje vlade samo za tem, da izboljša in uredi gospodarske prilike, vsak storil svojo državljansko dolžnost in 8. novembra z udeležbo pri volitvah izkazal vladi zaupanje, ki ga ona v polni meri zasluži.

Govor g. Rauterja je napravil na vse volilce globok vtis in je žel zaslužno odobravanje.

Burno pozdravljen je za njim povzel besedo kandidat g. Cerer, tuhinjski rojak, ki je med drugim izjavil: Ne bom vam našteval težav, ki danes tarejo Tuhinjsko dolino, niti ponavljaj, česa potrebujete. Sami to predobro veste in občutite. Objubljam vam kot kandidat pred volitvami ne morem ničesar: niti železnice, za katero se pogajate že toliko časa, niti elektrike, ki jo vsa dolina tako potrebuje. Veste, da je v sedanji gospodarski krizi in vspricho pomanjkanja denarja nemogoče kaj doseči, ker za take investicije je treba mnogo denarja in denarja ravno sedaj manjka. Stremjenje naše vlade in želja nas vseh je, da denar dobimo. To željo boste lahko izrazili 8. novembra s tem, da greste volit. Kandidata izberete po svoji uvidenosti, sami najbolje veste, kdo bo najboljši zmogel zastopati interese Tuhinjske doline.

Za g. Cererjem je govoril učitelj g. Svete iz Zgornjega Tuhinja, ki je priporočal kandidaturu g. Cererjem je govoril učitelj g. Svete iz jeli z burnim odobravanjem.

Prihodnji dan je imel sreski kandidat g. Cerer še dva sijajno uspela shoda v Loki in Podhruski. Na shodu so govorili gg. kandidata Cerer, veterinar Rauter in Fran Stare iz Kamnika, ki so vsi pozivali volilce na čim številnejšo udeležbo pri volitvah. Volilci, ki so se tudi tu zbrali v velikem številu, so govornikom glasno pritrjevali in navdušeni med seboj sklenili, da bodo šli 8. novembra vsi na volišče.

Motnik, 26. oktobra.

Danes je priredil sreski kandidat g. Anton Cerer dva nadaljnja uspela shoda v Tuhinjski dolini, v Spitaliču in Motniku. Na obeh shodih se je kljub skrajno neugodnemu vremenu, ko so bila v velikem deževju vsa gorska pota spremenjena v houdournike, zbralo lepo število volivcev. Shodu v Motniku je predsedoval župan g. Fran Novak, ki je pozival svoje občane na udeležbo pri volitvah. Govorniki gg. Rauter, Cerer in motniški župan Novak so za svoja izvajanja bili deležni ponovnega odobravanja s strani zbranih volivcev, ki so vsi obojali brezmiselnost abstinence pri volitvah. Kandidatura g. Cererja je bila v vsej Tuhinjski dolini sprejeta z vidnim zadovoljstvom, saj je g. Cerer tuhinjski rojak, ki prav dobro pozna vse naše krize in težave. Objubj pa nam ni prav nič dajal, kakor so doslej delali poslanci pred volitvami, zagotovili nam je samo, da bo stori kar bo le mogel za dobro in napredek lepe Tuhinjske doline.

Led je prebit ...

Čedalje bolj živahno zanimanje za volitve

Mežica, 27. oktobra.

Volilna agitacija se je tudi pri nas v gornji mežiški dolini razgibala. Krajevni akcijski odbori so imeli že več sestankov, na katerih se je ugotovilo, da je treba prenesti težišče agitacije na podrobno delo, od volilca do volilca. Prvi koraki v tej smeri so pokazali, da led ni tako debel, kakor bi to nekaterim kratkovidenjem in nestrpnostem bilo po godu. Volilni shodi ki sta jih priredila v nedeljo sreska kandidata inž. Pahernik in dr. Rapotec v Črni in Mežici so pokazali, da je led prebit. Zanimanje za volitve same in za njih pomen raste. Širi se krog onih, ki uvidevajo, da je postala abstinenca nesmiselna in škodljiva v trenutku, ko je opozicija priznala, da ni zmožna osnovati in izvesti lastno organizirano udeležbo pri volitvah. Kako bi pa naj taka opozicija prevzela pozneje vladne posle? Zato vsi na podrobno delo za čim lepši uspeh glasovanja dne 8. novembra!

Selitve

prevoze vseh vrst blaga, v Ljubljani, na deželo in obratno Vam oskrbi z izurjenim osebjem po zmerni ceni

„Brzopromet“

avtoprevozniška družba z o. z.

LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 4.
TELEFON ST. 2182.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

Med ozkimi vrati sta zadela skupaj z Moffertovimi, malce nenežno se je zaletel Peterček ob nevesto. Razkrečil je usta in hudomušno pomežikal. »Hola, Lenzova Barbka! Misliš sem, da je zrakoplov!«

Lucija se je zasmejala.

Lovrene ga je ježno nahrulil: »pometaj pred svojim pragom, kakor da bi imela Luca od nekdanj krono na glavi. In ti, ti bi vendar lahko sam vedel, ti babjek —«

»Molči!« Lucija mu je zaprla z dlanjo usta. »Ne bodi tako neolikan, fant!« Njeni, mehki, malo izdelani prsti so pritiskali trdno in mehko, vse jezne besede so zamrle na mladeničevih ustih.

»Nič ne zameri,« je zamrmral. »Spusti, Luca!«

»Vse najboljše, Lovrene,« je rekla prijazno; potem se je okrenila z veselim smehom k Barbki in ji prisrčno stisnila roki. »Vse najboljše, Barbka, in srečna bodi!«

»Hvala!« Dekle ni mogla zapreti ust, tako dobro so ji dele čestitke. »Ne bomo napravili posebnega ženitovanja,« je rekla važno, »kakih petnajst do dvajset nas bo; ali če sta tako prijazna, naju bo veselilo!«

»Hvala!« Moffertova se je lično priklonila. »Če je vama prav, sva midva z veseljem poleg!«

Lovrene je napravil jezen obraz — ali ni Peter nekoč lazil za njegovim dekletom? Barbka mu je sama pravila. Da mu ni padlo to preje v glavo! Kako dolgo je že od tega? Pa zaupaj ženskam, če moreš! Zdelo se mu je kot bi se spogledovala. Jezno je potegnil Barbko za seboj: »pojdi no!«

Tudi Peter je rekel nestrpno: »pojdi!« Nobena ni bila vendar taka kot njegova Luca! Hotel bi z njo od tod, tja, kjer bi ne bilo nobenega človeka; nihče naj bi je ne videl, nihče slišal smejeti.

Ko je plesal z njo, jo je privijal k sebi, da ji je pohajala sapa.

Povsod so se vrtili pari. Vedno hitrejši so postajali plesi, vedno bolj divje so vihrala krila, udarjale noge; gladko spleteno hite so se razpustile in tu in tam so viseli nekaterim lasje že v štrinah po hrbtu.

Vedno krepkeje so držali moški. Mala Tina je že tudi našla ljubčka. Toponosi Lanfeld jo je pestoval v odmorih v naročju in ji dajal piti iz svojega kozarca.

Šele to popoldne se je pričelo. Tina je stala na očevem vrtu in stegovala vrat, ko je prišel mimo fant. Njene poželjive oči so ga privlačevale, ustavil se je; z rokami opt na ograjo, je govoril. Ona je bila v svetli obleki in v nedrih je imela zataknjene cvetlice. Dolgo sta klepetala; ona nagajivo, radovedno in zaljubljeno, on v tonu osvojevalca.

Zdaj je bila njegova priznana ljubica. Pa naj jih je

prišlo še toliko in prosilo s poklonom: »posodi mi dekleta!« — je plesal samo on z njo. Bil je galanten in ji naročil vina, piva in sladkega likerja.

Pila je brez razlike vse; končno ni vedela nič več kaj govori, kaj dela, sedela je nepremično in strmel s steklenimi očmi predse. Takrat jo je odpeljal iz hiše.

To ni bil več ples, to je bilo divjanje. Tu ni bilo več takta, ne korakov, niti vrtenja, vse je skakalo divje okoli. Lenzova Barbka je bila sredi med njimi. Lovrene je bil močno pijan, vrtel jo je divje okoli sebe, da sta se zadevala v ljudi, klopi in točilno mizo; navsezadnje sta padla. Nihče jima ni pomagal na noge; spotikali so se čeznja, vsakdo je imel dovolj dela s seboj, nihče ni več stal trdno na nogah.

Kdor je mogel hoditi, se je splazil z ljubico na prosto. Par za parom se je plazil okoli kadi za deževnico ob steni hleva v temno gaz med živimi ograjami. — Tam daleč pa so ležala nočna polja v rosi in porajajoči se zarji. Neka neskončna čistost je bila v zraku, neskončna čistost na nebu; zvezde so sijale v nadnaravni jasnosti predno so zbledele. Neskončna čistost je vela čez hribe, neskončna čistost je padala v dolino. S pritajen dihom je prisluškovala narava in trepetala pred neskončno čistostjo jutra.

Čuj! Že se je oglašil v vasi prvi petelin! Njegov krit zveni kot fanfare, kakor zvok trompete pred pričetkom novega veselja. Drugi dan proščenja se probuja.

Jz Dravske banovine

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 66 z dne 28. oktobra 1931 ima sledečo vsebino: Državni odbor: objave o popravkih in izpremembah objave, s katero se določajo volišče in predsedniki volilnih odborov za volitve narodnih poslancev. — Zakon o ureditvi službe kontroliranja meril in dragocenih kovin. — Odločbi po zakonu o ureditvi službe kontroliranja meril in dragocenih kovin in o postajah za kontrolo sodov. — Uredba o natančnejših odredbah za izdajanje občin- skih potrdil ob plačevanju bolnišne pristojbine. — Pravilnik o predmetih in prirejanju tečajev za socialno medicino. — Pravilnik o odboru in upravi šole za zaščitne sestre društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Beogradu. — Pravilnik o obliki, vsebini in načinu izdajanja zdravniških potrdil. — Odrdba o pravici do naziva specialista za otroško in šolsko higieno. — Podrobnejše odredbe o specializaciji iz socialne medicine. — Poslovnik stalnega strokovnega sveta za preiskušanje zdravil. — Pravila o opravljanju drž. strokovnega izpita za uradniške pripravnike drž. osrednjih gledališč. — Objava roka za izpisi kuponov št. 9 k 4% obveznicam za likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Hercegovini iz l. 1921. — Popravek k uredbi, s katero se določa tarifa o nagradah javnim beležnikom. — Navodila za izvoz žganja v inozemstvo z ugodnostjo. — Izpremembe v staležu drž. in banovinskih uslužbencev na področju Dravske banovine. — Razne objave iz »Službenih novic«.

d 66. krajevni odbor Rdečega križa v Dravski banovini. V področju ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa se je ustanovil v nedeljo 25. t. m. 66. kraj. odbor v Dobovi pod predsedstvom gospoda Cirila Prestorja, šefa žel. postaje. Predaval je gospod Malnarič.

d Darovi za Belo krajino: Pisarna Rdečega križa v Wolfovi ulici je prejela od dr. Emila Gaja 200 Din, od šole v Spitalu 42-25 Din. Iskrena hvala!

d Pri pošti Gomilsko je bila otvorena 24. t. m. telefonska centrala.

d Važno za volitve! V zbirki »zakonov in uredb«, ki jo izdaja tiskarna »Merkur«, je izšel XV. zvezek, ki vsebuje vse po objavi zakona o volitvah narodnih poslancev proglašene izpremembe in dopolnitve tega zakona (skupaj 13 raznih objav) in končno še zakon o volitvi senatorjev. Knjižica bo vsem, ki imajo v kakršnekoli svojstvu posla z volitvami, dobrodošel pripomoček, ker je v njej zbrano vse ono, kar je bilo v zvezi z navedenim zakonom objavljenega v raznih številkah »Službenega lista«. Cena knjižice znaša 8 Din, po pošti 1 Din za izvod več. Dobiva se v tiskarni »Merkur«, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23, in v vseh boljših knjigarnah.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2

d »Vzajemna pomoč« reg. pom. blagajna v Ljubljani Borštnikov trg 3/I je najcenejši zavod za zavarovanje posmrtnine. 1634

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765, termometer 4-6, relativna vlaga 94%, tiho, oblačnost 10, dež (60-4 mm). V Mariboru je kazal barometer 765-5, termometer 5, relativna vlaga 96%, tiho, oblačnost 10, dež (32-4 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 7-2, (4-2), v Mariboru 6-4 (2-3), Zagrebu 3-7, Beogradu 10-3 (6), Sarajevu 23-4, Skoplju 22-8 (11-6) in Splitu 20-6. V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sreda, 28. oktobra 1931: Simon in Juda. Pravoslavni, 15. oktobra: Jeft. i Luk.

Nočno službo imata lekarni Trukoczy na Mesnem trgu in Ramor na Mikošičevi cesti.

Objava ljubljanskih volišč. Občinstvo se opozarja na razglas o volitvah narodnih poslancev, ki je priobčen v današnjem listu in nabit po mestu.

Ljubljanski Sokol naznanja svojemu članstvu pretužno vest, da je preminula njega dolgoletna in zvesta članica, sestra Mira Mešek. Vabimo članstvo — sestre in brate, da store svojo dolžnost ter jo spremijo v čimvečjem številu na poslednji poti. Zbirali se bodo mo v četrtek 29. t. m. ob 4. uri popoldne pred hišo Žalosti, Dalmatinova ulica 13. Obleka civilna z znakom. Zdravo! — Uprava.

Ljubljanski moški zbori dobe note »Beati mortui« za nastop o Vseh svetih v pisarni Hubadove župe po 1 Din za partiturni izvod. Prelovčev »Zadnje slovo« je naročiti pri »Ljubljanskem Zvonu«. Ostale pesmi za 1. november so znane vsem pevcom.

Ljubljanski zimsko sportni podsavez ima v petek 30. t. m. ob 20 v damski sobi kavarne Emona zelo važno sejo in se prosi polnoštevilna udeležba. Posebno so vabljeni tudi delegati podsaveznih članov izven Ljubljane. Torej gotovo, točno in vsi! — Tajnik I.

Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo v zimskem semestru nadaljeval lanske ciklus javnih predavanj: »sociološke in ekonomske osnove moderne družbene reforme«. — Pričetek predavanj v sredo 28. oktobra ob 18 v zbornični dvorani univerze.

Akademski klub gradbenikov bo priredil dne 29. oktobra t. l. svoje prvo predavanje v študijskem letu 1931/32. Predava univ. prof. dr. ing. Kasal o zanimivi temi: »Valovanje mo-

mentnega impulsa v združenih in večetažnih okvirjih«. Predavanje bo 29. oktobra t. l. ob 20. v gradbeni risalnici na Tehniki. K predavanju so vabljeni vsi, ki jih zanima.

Poplava na Tržaški cesti. Tržaška cesta se lahko meri z najslabšimi podeželskimi cestami. Mar plačujejo samo na Aleksandrovi ali Miklošičevi cesti davek? Cesto so razkopali in zdaj vprašujemo, ali bomo čez celo zimsko prisiljeni tako hoditi v tem blatu. Smatramo tudi Tržaško cesto za eno najbolj prometnih, ki bi morala biti primerno urejena. Naj pridejo občinski svetniki pogledat k nam ob deževnem vremenu!

Splošno kleparstvo, kritje lesenocementnih streh, napeljava strelododov. M. Jankovič, Rimska cesta št. 19. Za delo se jamči. 1896

MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25-77. 1470

Snežne čevlje in galoše sprejema v popravilo 2307

M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra 6

V bolnišnici niso včeraj sprejeli nobenega ponesrečenca. Tudi rešilna postaja ni imela prilike za posredovanje.

Iz kriminalnega predala. Gostilničarki Maver Mariji na Jegličevi cesti 5, je bil ukraden iz zaprtega kurnika puran. Odnese ga je delavec Dominik Z., ki se pa izgovarja, da je bil čisto pijan in da o tatvini ničesar ne ve, čeprav so ga videli s puranom v roki. — Malo vinjen blapec Valentin K. se je na vogalu Linhartove ulice in Dunajske ceste zaletel z dvovprežnim vozom v kolo jetniškega paznika Vidmarja Franca ter mu ga poškodoval. — Mesarski vajenec Alojz F., ki se je peljal s kolesom po hodniku ob Dolenjski cesti, je podrl soprog magistralnega uradnika v pokoju Marijo Boltar. Poleg rane na levi čelnici in podplutbe na levi strani života, ima raztrgan tudi plašč in klobuk. — Juvan Radi, učenik 5. razreda učiteljske, je bil iz predsobe na učiteljsku ukraden svilen dežnik, vreden 120 Din. — Služkinji Mariji Tudja, je nekdo odnesel z obešalnika na vratih kuhinje v Repanškovi gostilni na Bregu 200 Din vreden plašč.

Gelje

Proračun okoliške občine za leto 1932 je razgrnjen na vpogled na občinskem uradu na Bregu.

Računski zaključek mestnega avtobusnega podjetja za poslovno dobo od 1. avgusta 1929 do 31. decembra 1930 je razgrnjen v tajništvo mestnega avtobusnega podjetja. Morebitne pritožbe je vlagati pri mestnem načelnstvu v roku 15 dni.

Obratovanje v trgovinah na dan Vseh svetnikov. Sreski gremij trgovcev v Celju opozarja svoje člane, da morajo ostati trgovine na dan Vseh svetnikov po členu 34. banske naredbe ves dan zaprte. Dan pa pade ravno na nedeljo, ko je obratovanje dovoljeno za dve uri popoldne, toda glede na predpis členu 38., velja v tem primeru strožje določilo, to se pravi, da mora 1. novembra delo v trgovinah ves dan počivati.

Borza dela v Celju išče 3 slikarje in pleskarje, 2 mesarja, po 1 hlapca, poljskega delavca, kleparja, strojnega ključavničarja, sodarja, mizarja, krojača za velike kose, peka z osebno pravico, 3 mizrske, po 2 krojaška, kovaška, mesarska ter po 1 čevlarskega in fotografskega vajenca, 7 kmetijskih dekel, 3 poljske delavke, 3 služkinje za splošna dela, po 1 likarico, šiviljo, gostilničarsko služkinjo, sobarico ter šiviljsko vajenko.

* Neprestani dež zadnjih dni je ponekod že poplavljal polja in vrtove, vendar se zaenkrat še ni bati povodnji, ker so hudi nalivi v zgornji Savinjski dolini že ponehali. Med Ljubnem in Lučami se je radi hudih nalivov zadnjih dni podrla škarpna na cesti. Mestni avtobus vozi radi tega samo do Ljubnega.

* Živi mrtvec v Mestnem kinu. Danes in jutri predvaja Mestni kino znameniti zvočni film »Živi mrtvec« po znani drami Tolstega. V glavni vlogi iz ruskih filmov dobroznani John Gilbert. Ta krasna drama je prepletena z originalnimi ruskimi zbori in solopetjem.

* Padee z drevesa. 8-letni sin malega posestnika Esih Jožef iz Sv. Ožbalta pri Ponikvi ob juž. žel. je 25. t. m. padel z drevesa in si zlomil levo roko. Fanta so spravili v celjsko javno bolnico.

Maribor

Proračunska seja mestnega občinskega sveta. V četrtek, dne 5. novembra ob 18. uri bo v mestni posvetovalnici na magistratu redna seja mestnega občinskega sveta, na kateri se bo pretresal novi proračunski osnutek za poslovno leto 1931-1932.

Češkoslovaški narodni praznik in srednje šole. Po znani konvenciji med Jugoslavijo in Češkoslovaško, se mora v naših šolah slaviti češkoslovaški državni praznik »28. oktobra«, na češkoslovaških pa jugoslovanski »1. december«. Naše srednje in strokovne šole so se tudi v nedeljo udeležile tukajšnje proslave. Navzoče je bilo dijaštvo vseh treh učiteljskih, klasične in realne gimnazije, akademije, vinarske ter gozdarske šole s profsorskimi zbori.

Promet med mestom in pokopališči. Na dan Vseh svetnikov dne 1. novembra 1931, se ob priliki obiska grobov na Pobrežju radi prevlekega navala občinstva brezpopojno prepovedu je od 12. do 19. ure vožnja vsem vrstam vozil, razun mestnim avtobusom po Pobrežki cesti, t. j. od začetka državnega mostu na Kralja Petra trgu do Mejne ulice. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj vozijo eventuelno po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobrežke ceste, kjer se ustavijo.

Koncert Slovaške filharmonije. Slovaška filharmonija iz Bratislave bo priredila svojo turnejo po Jugoslaviji šele v decembru, zato tudi njen koncert v Mariboru ne bo dne 6. novembra, kakor je bilo prvotno določeno, ampak pozneje.

Poroka. V ponedeljek sta se tukaj poročila g. Otmar Hummel in gđ. Juljana Penškova. Čestitamo!

Rdeči križ na Pobrežju. Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju bo priredil v soboto, dne 31. t. m. ob 20. uri v dvorani gospoda Renčija gledališko predstavo. Vprizorila se bo časa primerna žaloigra »Domen«. Ker je čisti dobiček namenjen za prireditve letošnje božičnice za šolarje, se občinstvo vabi, da se v čimvečjem številu udeleži predstave.

Smrt Rajka Cvirna. V ponedeljek je v 64 letu starosti umrl vpokojeni višji bolnišniški upravitelj g. Rajko Cvirn. Pokojnik, ki je bil brat znanega upokojenega podpolkovnika in Maistrovega sodelavca Cvirna, je služboval 23 let pri mariborski splošni bolnišnici, naposled kot upravitelj in višji upravitelj. Pogreb ugledega pokojnika bo jutri, v četrtek popoldne. Bodi mu ohranjen časten spomin; preostalih naše globoko sožalje!

Ljudska univerza v Mariboru opozarja na naslednje izredno lepe prireditve. Namesto v petek bo izjemoma v četrtek 29. oktobra točno ob 20. uri skupno s tukajšnjim francoskim krožkom predavanje g. prof. Leona Reya iz Pariza o francoski kolonialni razstavi. Na njeno edinstvenost in grandioznost opozarjati je pač odveč. Sedaj jo predstavi tudi onim, ki je niso videli, znani francoski umetnostni zgodovinar s

pomočjo 86 skioptičnih slik. Ker pa govori predavatelj v francoščini, bo podal potrebna pojasnila o razstavi in slikah v slovenski gošpod prof. dr. J. Kolnik. S tem hočemo omogočiti obisk tudi nepoznavalcem francoskega jezika. Sicer pa bodo podobne že same zase govorile! V ponedeljek, dne 3. novembra nas pa prvič obišče znani zagrebški prof. dr. Dvornikovič. Predaval bo o jugoslovanski plemenski psihi.

Dež in sneg. Po lepih solnčnih dneh preteklega tedna je v soboto popoldne nastopil čas deževja, včeraj jutraj so pa začele naletavati prve letošnje snežinke. V mestu in okolici je sneg, ki je bil pomešan z dežjem, sproti kopnel, na Pohorju in Kozjaku pa se bo najbrže obdržal. Zaradi deževja na Tirolskem in Koroškem je tudi Drava narasla že včeraj jutraj za 1-50 m in narašča še dalje. Tudi Pesnica in Mura naraščata in se je bati v Pesniški dolini in v Prekmurju poplav.

Prodaja blaga na carinarnici. Danes, v sredo 28. t. m. bo ob 9. uri dopoldne na tukajšnji glavni carinarnici licitacija raznega zaplenjenega in nedvignjenega blaga.

Ceneno meso. V četrtek, dne 29. t. m. se bo na stojnici za oporečno meso prodalo od 7. ure jutraj dalje 300 kg teletine po 7 Din kg. Stojnica je pri mestni klavnici.

Iz sejma za živino. Na včerajnji sejm za živino je bilo pripeljanih 12 konj, 12 bikov, 160 volov, 341 krav in 9 telet, skupaj 534 živali. Cene so: debeli voli 1 kg žive teže 4-5-50 Din, poldebili kg 3-25-3-50 Din, plemenski bik kg 2-50-3 Din, klavni biki 3-4 Din, klavne krave, debele 3-5-25 Din, plemenske 2-50-3 Din, za klobasarje 1-50-2 Din, molzne krave 2-75 do 3-25 Din, breje 2-75-3-25 Din, mlada živina 3-25-5 Din, teleta 5-6 Din. Prodanih je bilo med drugim 37 glav tudi za izvoz v Italijo. — Mesne cene so pa bile: volovsko meso la 14 do 16, II. 10-12, meso bikov, krav in telic 6 do 8, teletina la. brez kosti 18-22, II. 6-16, svinjina 10-22 Din.

Napaka. V včerajnji mariborski rubriki je tiskarski škrat napravil napaki, ki ju popravljamo: V Gradcu umrl trgovec je Oton Kühr, g. dr. Kovačič pa ni namestnik kandidata g. dr. Vauhnik, ampak le drugi govornik na shodu.

Nesreča v Studencih. Na Aleksandrovi cesti je včeraj zvečer 49-letni dimnikarski pomočnik Karel Arzenšek padel in si zlomil desno nogo pod kolonom. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Zenica pod kolesom. Na Koroški cesti se je hotela že priletna Margareta Hare izogniti nekemu avtomobilu, pri tem se je pa zaletela v neko kolesarko, ki jo je podrla na tla. — K sreči se je Harceva le neznatno potolkla, dočim je kolesarka ostala nepoškodovana.

Nesreča viničarja. V Dobrenju je pri delu počila kost v nadlahtu desne roke 48-letni viničarki Ani Žižkovi. Zdravi se v tukajšnji bolnici.

Pretep v Dankovi ulici. V zaslihnih barakah v Dankovi ulici je nastal v ponedeljek zvečer prepri in pretep med železničarjem Rudolfom Orglom in ruskim delavcem Nikolajem Kravčenkam. Orgel je obdelal Kravčenka z gumijevko, slednji pa je Orgu zadal z čevlarskim kladivom 13 udarcev, tako da se bo moral nekaj časa zdraviti doma.

Vrnil se je. Ivan Kranjc, ki je, kakor smo poročali, pred dnevi brez sledu izginil in so mislili, da je skočil v Dravo, se je včeraj vrnil živ in zdrav iz okolice, kjer se je zadržal.

Aretacije. V ponedeljek je policija aretirala tri osebe: Ludvika K., ker je v pijanosti razgrajal po ulicah in dve sicer elegantni gosposodi, ki pa nista mogli dokazati, s čim se preživljata.

Slovenska Bistrica

Vest, da je preminul g. Srečko Robič je izvala tudi v našem mestu globoko žalost in sočustvovanje s prizadeto rodbino. Pogreba se je udeležilo nekaj našega meščanstva. N. v m. p. Rodbini pokojnega naše globoko sožalje.

Davica tudi v našem šolskem okraju ne prizanaša. Opažamo pa, da ima mnogo odraslih ljudi opraviti z bolečinami v grlu, kar je gotovo posledica vremena.

Izredno dobro je uspela letošnja vinska letina, le žal, da kmetje vina ne morejo prodati po vsaj nekoliko primerni ceni. Novo vino se toči po 8 in tudi 6 Din v gostilnah, so pa tudi vinotoči, kjer točijo novo vino po 8 Din.

Poljčane

Smrtna kosa. Umrla je v visoki starosti 80 let te dni tukajšnja rojakinja Mica Bohak. Zadnje čase je bila že zelo slabotna, vendar je še hodila okrog. Ni je zdržalo doma in tako se je zgodilo, da jo je tudi smrt doletela pri njenih sorodnikih, kamor se je pred tednom dni odpravila. Nad 40 let je pospravljala in gospodinjila raznim tukajšnjim kaplanom, ki jih je vse preživela, končno pa je omahnila tudi žilava Mica. Pokopali so jo na tukajšnjem pokopališču v ponedeljek predpoldne. Naj v miru počiva!

Novo mesto

V petek je položila na zagrebški univerzi farmaceutski izpit Novomeščanka gđ. Hedi Gundec. Isti dan je napravil pri višjem sodišču v Ljubljani sodni izpit Jože Rezelj, sodni pripravnik tukajšnjega okrožnega sodišča. Čestitamo!

Mlada prijateljica tujega imetja. Pri Korbarjevih v Mali Bučni vasi so presušali obleko. Vse je bilo razbeženo za podom, domači pa v hiši. Pa je prišla mimo neka 13-letna deklica iz bližnje vasi, se ustavila in zavila za pod. Opazil jo je Korbarjev sinko, pa se dalje ni zmenil zanjo. Zvečer šele, ko so spravljali obleko in zapazili, da nekaj manjka, se je spomnil nanjo, da se je v mesto in iz mesta grede smukala za podom. In so bili skupaj.

Denarna afera mestne hranilnice v Črnomlju pride v četrtek na tukajšnjem okrožnem sodišču pred senat trojice. Obtožnica obsega nad devetdeset s strojem pisanih strani. Zagovarjati se bo moral bivši njen tajnik J. K.

Jz drugih banovin

Borba proti razkošju in nedostojni modi

Arhimandrit dr. Simeon Stanković je v zadnji številki službenega lista srbske pravoslavne patriarhije objavil članek o obleki, modi in razkošju, ki je vzbudil v javnosti mnogo zanimanja. Med drugim pravi dr. Stanković o tem tole:

Način oblačenja, mode in razkošja je tudi danes važen etičen in socialen problem. V starih časih so države izdajale celo zakone, s katerimi so predpisale obleko in pobijale pretirano razkošje ter nemoralno modo. Pretirana moda in luksus so danes za mnoge vzrok moralne in materialne propasti. Lahko trdimo, da je danes več pretiranja in razkošja pri oblačenju, kakor kdaj v preteklosti. Obleka naj bi imela samo namen čuvati človeka škodljivih vremenskih vplivov, ščititi človeško sramežljivost in ga obvarovati spolne razburjenosti, ločiti v družbi moške od žensk in ljudi po poklicih in položaju. Naposled se z obleko človeka tudi olepša. Dr. Stanković pa zaključuje, da se današnja moda prizadeva, da bi razgalila čim več telesa, da bi se videli tudi oni telesne deli, katerih videti ni treba. Zato je pri nas nujen potreben zakon za pobijanje pretirane in brezsmiselne mode in razkošja.

Ladja brez dna ali plavajoč otok

Zanimiv izum inž. Bjelovučiča

Inž. Leposlav Bjelovučič iz Zagreba je prijavil te dni v odelku za zaščito industrijske svojine v ministrstvu za trgovino in industrijo v Beogradu zelo zanimiv izum: ladjo brez dna ali plavajoč otok, kakor izumitelj naziva svoj izum. Bjelovučičeva ladja nima dna. Spodnja stran ladje, ki leži v vodi, je popolnoma odprta. Bjelovučič trdi, da ostane ta ladja tudi pri najbolj razburkanem morju povsem mirna. Ladja služi

lahko za otok na odprtem morju, na katerem pristajajo letala ali ladje. Ta plavajoča ladja je lahko tudi plavajoči hotel ali zavod ali zabavišče in okrevališče. Ladja ima obliko skatle, katere spodnja stran ni zaprta. Dolgost ladje bi morala biti najmanj tolikšna, kolikšna je dolgost največjega morskega vala. S to dolgostjo se ladja obdrži vedno vodoravno. Ladja sega precej globoko v morje in ima v najnižjem delu težišče, ki onemogoča valovanje ladje v razburkanem morju. Gornji del ladje, kjer je prostor za kabine ali za tovor, je ločen od spodnjega, ki je pod vodo. Ker je spodnji del ladje odprt in prodre voda pod ladjo, stisne v dolnjem prostoru zrak, tako da ladja plava prav za prav na neki vrsti zračne blazine. Zaradi tega ladja ne valovi, ali valovi v največjih morskih vlovih komaj vidno. Morsko valovanje se prenese tudi pod ladjo, kjer valovi samo spreminjajo obliko in gostoto »zračne blazine«. Izumitelj pravi, da se bo dal njegov izum z največjim uspehom uporabiti za plavajoče otoke na morju, na katerih bodo pristajala letala. Ni izključeno, da je z Bjelovučičevim izumom rešen problem pristajanja letal v letalskem prometu med Evropo in Ameriko.

Na beograjski univerzi je 10.000 dijakov. Najpopolnejši znanstveni zavod v naši državi je beograjska univerza. V 6 fakultetah te univerze je okoli 50 zavodov za razne znanstvene panoge. Manjka samo še zavod za eksperimentalno patologijo in za živinozdravništvo. Profesorjev in drugih učnih moči je na univerzi okoli 400, dijakov pa okoli 10.000.

Smrt najstarejšega banjaluskega meščana. V Banji Luki je umrl Mato Blažović, star 101 leto. Bil je najstarejši banjaluski mešan.

19.990 besed na dopisnici. V tekmovalju v drobni pisavi na poštni dopisnici je dosegel nov rekord trgovec Mijo Mličković. Na običajni poštni dopisnici je napisal 19.990 besed, in sicer vse pesmi iz pesniške zbirke Branka Radičevića in eno pesem z Besnega Rolanda.

Minister Pucelj pred rudarji

Velik govor o velikem pomenu volitev — Ostra polemika s propagatorji abstinence

Minister Ivan Pucelj

V nabito polni dvorani Sokolskega doma se je vršil v nedeljo velik volilni sestanek, na katerem je, burno pozdravljen od vseh, imel minister Pucelj velik govor. Med drugim je izjavil:

Kakor vam je znano sem preje pripadal slovenski kmetijski stranki in zato tudi nisem prihajal v rudarske revirje. Sedaj pa nisem več strankar in zastopnik samo enega stanu, temveč širokih plasti jugoslovanskega naroda. Od nekdanj sem bil pobornik čim ožjega sodelovanja kmetov in delavcev, kajti ta dva stanova sta jedro delavnega ljudstva.

Prišel sem, da vam razložim namen in cilje novembarskih volitev. Nikomur nočem svojih nazorov vsiljevati, temveč vsakdo naj o njih premišlja in če jih osvoji, širi dalje med delavnim narodom, da se ta odloči in v čim večjem številu pohiti na volišče. Kajti danes je treba odločiti, ali naj bo naša mlada država na znotraj trdna in ali se naj pravilno rešijo vsa socialno-gospodarska vprašanja, ali pa naj vsled nezanimanja njenih državljanov propada. Vaša sijajna udeležba priča, da vi tega ne boste dopustili.

Leta 1918 smo prišli v našo mlado državo le bolj po sreči, vsled srečnega izida svetovne vojne. Zato pa tudi nismo znali prav ceniti pridobljene narodne svobode. Mesto da bi složno delali, smo pričeli ustanavljati brez števila strank, ki so se besno med seboj napadale, dokler ni medsebojna mržnja povzročila 20. junij, ko so padle krvave žrtve v parlamentu.

Ali tako ni moglo iti naprej! Zato je naš modri in plemeniti kralj napravil temu konec in ustvaril s 6. januarjem možnost za složno delo. Kraljev poziv je našel v najširših plasteh naroda popoln odziv in danes se zbirajo vsepovsod v gostih množicah fantje in moške, ki nočejo dopustiti, da bi propadla s težkimi žrtvami dosežena narodna svoboda. Vsi ti hočejo složno in v miru delati za izgraditev države in njen napredek.

Abstinence je napačna!

Pozivu za sodelovanje pa se niso odzvali nekateri politični voditelji iz strahu za svoj prestiž in za svoje stranke. Ti voditelji so izdali poziv, da se narod naj volitev ne udeleži. Toda naš narod ne bo sledil njih pozivu.

Po zadnjih zgodovinskih dogodkih od 6. januarja nisem bil jaz niti Kramer najmanjše užaljena. Dr. Korošec, ki je bil polnih 20 mesecev v vladi diktature, pa poziva sedaj k abstinenci, češ, da ni sedaj svobode. Ko je šel v vlado, ni vprašal stranke, če sme v vlado diktature, sedaj pa, ko gre za to, da se iz diktature preide v normalno parlamentarno življenje, pa pozivlja dr. Korošec k abstinenci. Ko je nastopil zgodovinski 6. januar, je dr. Korošec svečano izjavil svojim pristajšem, da zahtevajo višji državni interesi razpust tudi SLS. Danes pa, ko zahtevajo isti državni interesi njegovo sodelovanje, pa noče g. Korošec o tem nič slišati. A ne samo dr. Korošec, tudi drugi gospodje od bivše SLS so sodelovali v diktaturi. Tako je bil imenovan po 6. januarju dr. Natlačen za komisarja ljubljanske oblasti skupščine, in dr. Leskovar za komisarja mariborske. V čem so torej upravičeni ti njih veliki pomisleki zaradi svobode?

Notranja neenotna opozicija razpada

Dne 8. novembra bo narod z vso jasnostjo izjavil, da hoče aktivno sodelovati pri reševanju vseh važnih gospodarskih in socialnih vprašanj. Opozicija pa računa in si obeta, da se bodo vsi glasovi, katere vlada pri teh volitvah ne bi dobila, zapisali njej v dobro (Vzkliki: oho!) in zlastj se veselijo na učinek v tujini, ker upa, da bo potem morala priti opozicija na krmilo. Ti računajo pa so do temelja zgrešeni. Ne samo, da ni opozicija v svojih smernicah in ciljnih enotna, temveč je tudi duhovno popolnoma razstrojena in so se vsled tega v zadnjem času mnogi njeni ugledni prvaki ločili od nje ter kandidirajo na vladni listi. Spoznali so pač popolno neresnost in slabost opozicije, ki je zato v razpadu. A drugače tudi biti ne more. Vodja srbske opozicije Aca Stejanović hoče veliko Srbijo, ki jo Mačkovi pristaši kar naj-

odločneje odklanjajo. Nad vse dvomljivo pa je tudi, če bi Koroševci ljudje hoteli iti s Pribečevičem, ki je bil bivši SLS vedno trn v peti. Takšna je torej ta opozicija, ki bi hotela imeti abstinenco!

Pa še nekaj! Če bi prodrli opozicija, potem bi se zopet pričela stara nesoglasja in stari prepri. Uvidevni ljudje tudi iz vodilnih vrst opozicije so meni že priznali: »Bog ne daj, da bi pričeli zopet tam, kjer smo 6. januarja nehali«

Važnost volivne udeležbe.

Poslanci, ki jih boste izvolili, morajo imeti dovolj glasov, da bodo mogli z uspehom zagovarjati zahteve delavnega ljudstva. Čisto naravno je, da ni vseeno, če dobijo poslance več tisoč glasov ali pa le nekaj stotin. Kajti če bi dobil kateri poslanec le malo glasov, potem bodo po pravici dejali v Beogradu, da nima ta srez posebnih potreb, ker se sploh ne zanima, kdo je njegov zastopnik. Posledice take abstinence morajo zadeti zlasti hudo delavski stan, kajti bodoči parlament ne bo strankarski, temveč bo parlament gospodarskega dela. Cela vrsta zakonov, ki so najbolj potrebni ravno delovnemu narodu, bo prišla v novem parlamentu na razpravo.

Nato je govornik z močnimi argumenti in iskreno občutenimi besedami opozoril vse na posledice, ki bi nastale, če bi mogli naši zunanji nasprotniki vsled nedeležbe Slovencev agitirati proti naši državi, s tem, češ da so se Slovenci izjavili proti državi.

Če bi danes še živel pokojni Radić, bi to postopanje užaljenih politikov brez dvoma ostro obsodil, kajti sam je že spoznal, kako škodljiva je za narod abstinence. Stranka, ki je za abstinenco, ne služi več svojemu namenu, nima obstojne upravičenosti in zato ji je treba zavreči, kakor staro nerabno orodje. Ljudje, ki agitirajo danes za abstinenco, preje pa so sodelovali v diktaturi, ti ljudje pravijo s svojim postopanjem, da imajo rajše diktaturo kakor pa parlament, v katerem odločuje narodna volja in v katerem sodeluje narod po svojih izvoljenih zastopnikih.

Danes ne agitiramo z obljubami,

ne obljublamo ne zvišanja plač uradništva in delavstvu in ne znižanja davkov kmetom in drugim slojem, ker ni danes čas za demagogijo. Kljub težki gospodarski krizi pa moremo reči, to da se nam je posrečilo obvarovati naš dinar, da je stabilen, pa čeprav so se omajali temelji finančne politike v denarno najmočnejših državah, kakor n. pr. v Angliji. A ne samo to, da je naš dinar stabilen, temveč se stalno dviga tudi njegova zlata podloga. Da pa uživa naša državna politika zaupanje tudi v tujini, je najboljši dokaz posejilo, ki smo ga pravkar dobili.

Kako je škodljiva abstinence, dokazuje najbolj abstinence Čehov v avstrijskem parlamentu. Vsled njih odsotnosti so mogli Nemci po svoji mili volji kovati zakone, ki so bili za Čeha vse prej ko koristni. Staročehi, ki so zakrivali to abstinenco, so vsled te svoje napake izgubili prav ves političen upliv in njih stranka je popolnoma propadla.

Podobni smo mlademu gospodarju na posestvu, ki ga šele nekaj let upravlja. Če dobro upravlja, pridno obdeluje in če varčuje, potem se mu ni bati propada. Tudi mi smo taki gospodarji in naša država je posestvo, ki je bogato na vseh mogočih zakladih. Ali vsa ta bogastva ne zadostujejo, če ne bomo tudi dobro gospodarili. In baš Slovenci bomo v bodočem parlamentu poklicani, da čim bolj skrbimo za dobro gospodarstvo. Obenem pa bomo morali ravno mi v prvi vrsti skrbeti tudi za to, da se socialna zakonodaja izpopolni in da se bodo delavske pravice čim bolj spoštovala.

In zato je potrebno, da pridejo slovenski poslanci s čim večjim vplivom v parlament in da imajo čim boljše legitimacijo. Legitimacija poslancev pa je odvisna od tega, koliko volivcev ga je izvolilo.

In zato vsi na volišče, da bo novi parlament dobro in mnogo delal.

Anton Cerer, kandidat v kamniškem srezu.

Razširjajte Jugoslovana!

Načrt ljubljanske policije za preprečenje velikih vlomov

Z alarmno napravo, katere centrala bi bila na policijski upravi, bi bili vlomi onemogočeni — Interesenti naj se javijo!

V zadnjem času sta bila izvršena v Ljubljani dva drzna velika vlom, in to v Obrtno banko in v blagajno Stavbne družbe d. d. Včeraj so pa drzni vlomilci pri belem dnevu izpraznili blagajno v Krisperjevi trgovini na Mestnem trgu. Razen tega je bilo več manjših vlomov. V vseh primerih so ostali vlomi nepojasnjeni. Policija je napela vse sile, toda vse kaže, da vlomilci, ki so si zadnje čase izbrali Ljubljano, niso domačini. Pri vladu v Stavbno družbo so so našli vlomilsko orodje, imenovano »svinjska noga«, kakršnega uporabljajo vlomilci zlasti v Trstu. Zadnje čase so s takim orodjem poskusili svojo srečo neznanim vlomilci tudi v Zagrebu. To in še mnogo drugega kaže, da pridejo vlomilci k nam čez mejo in izginjajo s plenom zopet čez mejo, preden jih doleti roka pravice.

Naša policijska oblast kljub vsej čuječnosti in vedni pripravljenosti takih vlomov seveda preprečiti ne more. Zato bo treba misliti na preventivna sredstva. Treba bo onemogočiti vlope z napravami, ki avtomatično javijo vlope in požare, ako so nameščeni na blagajnah itd. Ljubljanska policijska uprava je pripravljena, kakor nam je zažrtel upravnik dr. Kerševan, dati na razpolago policijsko osebje, avtomobil in oboroženo moštvo ter prostor za namestitve centrale za take alarmne aparate.

Aparati so električni in se nameste tako, da so nevidni in vlomilec niti ne slutiti, da je centrala na policiji opozorjena, bržko se dotakne blagajne. Četudi vlomilec prereže električne vodne naprave, kličejo alarmni aparati v centrali še s podvojeno silo. Ljubljanska policijska uprava seveda nima kreditov za napeljava take centrale in alarmnih aparatov. Poslala pa je že okrožnice raznim zavodom, naj bi našli interese za te varnostne naprave. Interesenti bi bili predvsem večji podjetniki, banke, javni uradi z velikimi blagajnami, pa tudi zasebniki itd. Prizadete so tudi zavarovalnice, ki morajo

sedaj izplačevati velike zavarovalnine za izvršene vlope. Uprava ljubljanske policije prosi zato vse interese, naj pošljejo svoje prijave, ki niso obvezne, da se v načelu strinjajo s tem predlogom in so pripravljeni sodelovati pri tej akciji za povečanje imovinske varnosti. Ako se bo oglasilo dovolj interesentov, bo policijska uprava poskrbela za načrte in proračun ter za napeljava alarmnih aparatov. Stroški za vzdrževanje naprave so malenkostni. Interesenti naj tudi upoštevajo, da bi si znižali drugi stroški, kakor za čuvaje, razsvetljavo itd., če bi imeli v hiši te aparate, ki so v mnogih mestih v Evropi že v porabi in so se z velikim uspehom obnesli.

Aparat, ki je nameščen na pr. na blagajni, alarmira v centrali permanentno čuječega stražnika. Ta pošlje na kraj, kjer se je vlom izvršil, takoj avtomobil s oboroženim moštvom, ki obkoli hišo in prime vlomilca. Aparat pa javi tudi takoj požar, tako da so z njegovo pomočjo onemogočene tudi požarne katastrofe.

Drzen vlom pri belem dnevu v Krisperjevo trgovino v Ljubljani

Ljubljana, 27. oktobra.

Danes med popoldanskim odmorom je bila vlomljena v trgovino Krisper v Ribji ulici. Neznani vlomilci so odprli s silo izložbeno okno ter razbili šipo, da so mogli v trgovino. Z dletom so odprli oba predala blagajne in pobrali iz obeh 9000 Din v bankovcih in drobižu. Po izvršenem delu so nemoteno zapustili trgovino, ne da bi si prilastili drugega blaga. Na licu mesta so pustili vlomilno orodje, med katerim je bila odlomljena pila, dva velika močna žeblija, vetrih, na nevaden način upognjena železna kljuka ter dleto. Policija je uvedla preiskavo.

3 postajališča za avtobuse na Vse svete

Zaradi varnosti samo enosmerni vojni promet

Ljubljana, 27. oktobra.

Doslej so avtobusi za Vse svete vozili na pokopališče samo z enega mesta, t. j. z Marijinega trga. Ta način vožnje je bil skrajno nevaren za prebivalstvo. Tudi gneča ob avtobusih je bila nevarna in neprijetna za potnike. Zato so oblasti določile za avtobuse, ki bodo vozili na pokopališče za Vse svete, tri postajališča. Avtobusi bodo vozili samo v eni smeri, se na postajališčih torej ne bodo obračali. Obračanje je najbolj nevarno za osebno varnost potnikov. Vozili bodo tudi po več ulicah, kakor je razvidno iz sledečega novega voznega reda za avtobuse. Občinstvo pa opozarjamo, naj bo na cestah obzirno in naj vpoštevata izredno živahen avtobusni promet ter naj se strogo drži vseh cestno-policijskih predpisov.

Ob priliki praznika Vseh svetnikov odreja uprava policije sporazumno z mestnim načelnikom, da se vrši na pokopališče k Sv. Križu 31. oktobra ter 1. in 2. novembra t. l. izključno enosmerni vojni promet, in sicer je dovolj na pokopališče dovoljen samo po Šmartinski cesti, odvoz pa samo po Savski in Linhartovi ulici ter Dunajski cesti. Ker bo v teh dneh obratovalo na tej progi večje število avtobusov, se zaradi prometne varnosti in v interesu občinstva odreja dogovorjeno z mestnim načelnikom za avtobuse sledeča postajališča:

1. postajališče (v obratu 5 do 6 voz) Dalmatinova ulica desna smer proti Miklošičevi cesti. Zadnji voz sme stati pri vходу na dvorišče skladišča trdnice Schneider Verovšek. Za ta vozila velja kot dovolj na pokopališče sledeča pot: Dalmatinova - Kolodvorska - Komenskega - Vidovdanska - Jegličeva - Šmartinska - Savska - Med hmelnjiki - pokopališče. Odvoz: pokopališče - Savska - Linhartova - Dunajska - Dalmatinova.

2. Postajališče (v obratu 5 do 6 voz) Marijin trg, desna stran, prvi voz stoji pri lekarni Sušnik. Odvoz na pokopališče: Miklošičeva - Dalmatinova - Kolodvorska - Komenskega - Vidovdanska - Vrhovčeva - Jegličeva - Šmartinska - Savska - Med hmelnjiki - pokopališče. Odvoz: pokopališče - Savska - Linhartova - Dunajska - Prešernova - Marijin trg.

3. Postajališče (v obratu 5 do 6 voz) Krekov trg. Vozovi stoje na trgu pred mestnim domom. Odvoz na pokopališče: Krekov trg - Kopitarjeva - Resljeva - Komenskega - Vidovdanska - Vrhovčeva - Šmartinska - Savska - Med hmelnjiki - pokopališče. — Odvoz: pokopališče - Savska - Linhartova - Dunajska - Prešernova - Marijin trg - Stritarjeva - Pred škofijo - Mestni dom.

Občinstvo, posebno starše z otroci opozarjamo, naj se držijo desne strani ceste, da se izognejo nezgodam in ne ovirajo po nepotrebnem prometa.

Kulukarji v kamniškem srezu se postavijo...

V nobenem srezu naše banovine se v letošnjem letu ni s kulukom napravilo toliko kot v kamniškem Znamarjane in po avtomobilskem in avtobusnem prometu razdrapanje ceste se danes obnavljajo in popravljajo na vseh koncih našega sreza. Večina teh del se vrši s kulukom. Proti kuluku so se že ob njegovi uvedbi pojavili najrazličnejši pomisleki in čeprav je za naše razmere res neprimeren, je vendar samo njegova zasluga, da so se ceste v kamniškem srezu v letošnjem letu toliko izboljšale. V Tuhinjski dolini so kulukarji na mnogih krajih razširili in popravili ceste, tako zlasti v Šmartnem in v Zgornjem Tuhinju. Na cesti Kamnik - Stahovica so kulukarji pri »Blekarju« prelo-

žili cesto v dolžini 100 metrov in pomagali pri gradnji novega betonskega mosta. Na Rodici pri Domžalah so razširili cesto, v Radomljah pa popravljajo sedaj cesto in most čez Bistrico, katerega je voda v zadnji poplavi močno poškodovala. Cesto od Trzina do Mengša bodo še v letošnjem letu znatno razširili in omilili ovinkke. Pa tudi kamniški kulukarji se lahko postavijo. Poleti so pomagali cestnemu odboru v posipanju cest, pred štirinajstimi dnevi pa so pričeli velika regulacijska dela na koncu Grabna. Tu so podirli prvi objekt tovarne »Vesna«, kjer bodo sedaj izpeljali novi del ceste proti kapelici sv. Barbare. S tem bosta odrezana dva nevarna ovinka. Vsa ta dela vrše kamniški kulukarji, le žal, da so morali sedaj radi volitev prekiniti kuluk.

Lepa proslava Ljudske univerze v Celju

V ponedeljek zvečer se je na Ljudskem vseučilišču vršila lepa proslava, ko sta predavala predsednik sarajevske »Prosvete« g. dr. Sava Ljubibratić ter nje tajnik g. Vasilije Grdjić. Predsednik Ljudskega vseučilišča g. vladni svetnik Lilek je ob burnem ploskanju številnega občinstva predstavil gosta, nakar je g. Ljubibratić slavil zasluge g. vladnega svetnika Lileka, katerega učenca sta bila on ter g. Grdjić in ki je za časa svojega službovanja v Bosni neustrašno vzgajal poverjeno mu mladino v jugoslovanskem duhu. V znak priznanja mu je izročil krasno diplomu častnega članstva sarajevske »Prosvete«. Nato je podpredsednik celjskega Ljudskega vseučilišča g. Cilenšek izročil g. vladnemu svetniku Lileku diplomu častnega članstva celjskega Ljudskega vseučilišča. Diploma je delo g. strokovnega učitelja Grašerja. Ginjen se je zahvalil vladni svetnik g. Lilek za diplomu in za čestitke.

G. Grdjić je nato predaval o nastanku in pomenu sarajevske »Prosvete«, ki ni bila društvo, kakor druga prosvetna društva, temveč močno narodno gibanje, v katerem so se zbirali vsi, ki so delovali za odcepitev Bosne in Hercegovine ter za ustanovitev velike Jugoslavije.

Pragersko

Pasji zapor. Ker se je pojavila med psi steklina, je oblast odredila v vaseh Crešnjevec, Vrhloga in Pretoži najstrožji pasji zapor. Gostilničarjem! Gostilničarji se ponovno opozarjajo, da se dne 7. in 8. novembra, ob času volitev v narodno skupščino, ne bodo smele točiti nobene alkoholne pijače.

Preselitev. Iz Spodnje Poljskave se je na Pragersko preselila babica ga. Katarina Senekovičeva.

Ceneno meso. V soboto in nedeljo se bo pri g. Kobanu prodajalo prvovrstno volovsko meso po 10 Din za kg, pri g. Sagadinu pa srnina po 11 Din kg.

Jesenice

»Jugoslovana« dobite na Jesenicah v treh trafikah, in sicer v postajni g. Nikolavčeva Antona, v trafiki gdč. Mici Mesarjeve na Gosposvetki cesti in v trafiki gdč. Ane Klinarjeve na Cankarjevi cesti. Kupujte ta dnevnik, ki je največje in v Dravski banovini, saj stane ob nedeljah in praznikih ter ob delavnikih samo 1 Din.

Dozidava. Čevljarski mojster in posestnik na Jesenicah Fran Rabič dozidava svoji hiši ob Prešernovi cesti nov objekt, s čimer bo dosežena hiša razširjena.

Zivilski trg v zadnji tržnih dneh je bil zopet zelo obilno založen in tudi dobro obiskan. Sploh se lepo razvija.

Tudi na Jesenicah živimo v znamenju volitev. Čuti je živahne volilne debate, debate o volitvah, njihovem velikem pomenu in obliki, o kandidatih, seveda posebno naših, ki sta g. Mohorič, gen. taj. TOI in g. Ažman, posestnik in župan v Lescah.

Strahotne številke

Gospodarska kriza in gospodarski patriotizem

V južnih predelih naše države se s široko-grudno in izdelano organizacijo propagira nakup domačega blaga s strani kupujočega občinstva. Mi smo v našem listu opetovano pozivali našo javnost na ogromno važnost take propagande in že pred letom dni sprožili misel, naj se tudi pri nas že enkrat prične misliti na gospodarsko zaščito domačega blaga s strani konsumentov. Naši apeli niso našli razumevanja v ožji domovini, s tem večjim zadoščenjem ugotavljamo, da se ta pokret širi po drugih banovinah. Naši gospodarski in tudi drugi merodajni krogi niso smatrali tega našega apela vrednega vpoštevanja. In ravno pri nas bi morala propaganda gospodarskega patriotizma s podvojeno silo na delo, saj je baš naša banovina obkrožena od treh držav, ki nam stalno vsiljujejo svoje proizvode.

Tajnik banatske Zbornice za TOI g. Al. Stanjlović je v nedeljo pred velikim številom gospodarstvenikov predaval o »Gospodarski krizi«. Njegova izvajanja so velike narodno-gospodarske važnosti, zato jih v izveščku prinašamo našim čitateljem.

Dvoje kril gospodarske krize

Gospodarska kriza se izraza v dveh smereh: v pomanjkanju tujih tržišč in v nazadovanju kupne sile pri domačem prebivalstvu.

Uspešno zdravilo za rešitev prvega vprašanja se doseže samo takrat: 1. ako se spoštujejo mednarodne pogodbe, 2. ako se narodi odpo-vedo vsakemu ravanširanju, 3. ako se uveljavijo znatno in iskreno razoroženje in naposled 4. ako se, če ne na vsem evropskem kontinentu, vsaj v Srednji Evropi vpostavi močno carinsko področje, katerega bi morale sestavljati: Poljska, Češkoslovaška, Avstrija, Madjarska, Rumunija in vse balkanske države. Samo tako veliko področje potrošnikov s ca 150 milijoni prebivalstva bi zamoglo zagotoviti prosperiteto agrarnih kakor tudi industrijskih proizvodov v vseh državah. Na ta način bi se okrepila tujja tržišča in bi bila prva smer gospodarske krize omiljena, mogoče tudi odstranjena.

Povsem drugačno je vprašanje nazadovanja kupne sile pri domačem prebivalstvu. Vse do-let, dokler se ne reši prva smer gospodarske krize, moramo nujno posvetiti vse svoje sile reševanju druge smeri. Bivši trgovinski minist-ter g. Juraj Demetrović, je na gospodarskem kongresu leta 1930 pred forumom gospodarskih zastopnikov vse države sprožil to vprašanje.

Naš veliki narodno-gospodarski interes je, da kolikor mogoče malo našega nacionalnega novca pošljemo v inozemstvo za razne nabavke, zato smo primorani, da odjem našega blaga v prvi vrsti zasiguramo na domačih tržiščih. Naša dolžnost je, da pri domačem konsumentu ustvarjamo zavest, voljo in obveznost za kupovan-je domačega blaga. Po današnjem stanju političnih razmer, je edina rešitev posameznih držav v tem, da prvenstveno uporabljajo doma-če proizvode.

Naše kupujoče občinstvo, ki si ni znalo tol-mačiti potrošnje domačega ali tujega blaga, je dovedlo naše državne finance v ne ravno eve-toče stanje.

Strahotne številke

Na podlagi statističnih podatkov o naši zu-nanji trgovini, ki jo je sestavil glavni tajnik beogradske Zbornice za TOI, g. Svetislav Ma-rodic, predstavlja neko blago v našem uvozu ogromno svoto, ki bi lahko povsem izostala. Od leta 1922 do 1930 smo uvozili za okroglo 1050 milijonov dinarjev riža, medtem ko naš izvoz istega proizvoda znaša vsega 61 milijonov.

V zadnjih devetih letih smo uvozili za 54 mi-lionov — čebule, izvozili pa smo jo jedva za 37 milijonov. V l. 1924 smo uvozili krompirja za 3 milij., izvozili pa za 17 milj. V l. 1929 smo krompirja uvozili za 36 milj., medtem ko smo ga izvozili za — 1 milij. Graha, sočivlja in sl. smo uvozili v devetih letih za preko 34 milij. izvozili pa za jedva 4 milij. Uvoz citron nas stane v 9 letih 120 milij., oranže in mandarin polnih 183 milij. dinarjev. Repnega, makovega i. dr. semena smo uvozili za 124 milij., izvozili pa nismo ničesar. Sezamovega semena smo uvozili za 94 milj., tudi tega nismo skoro nič izvozili. Za laneno seme smo plačali 120 milj. Svinjske masti smo uvozili za ca 326 milijonov, medtem ko smo jo izvozili za 71 milio-nov dinarjev. Laja smo uvozili za 274 milio-nov, izvozili pa za 1 milijon. Živalskih črev tudi v zadnjem času več uvozimo, kakor pa iz-vozimo. Za olje iz bukovca žira, maka, solne-nice in za ostala olja smo plačali 270 milijonov, izvozili pa smo tega blaga komaj za 31 milio-nov. Za laneno olje smo plačali inozemstvu 65-5 milij., izvozili pa smo ga za cel milijon in pol. Če k temu dodamo zgodnjo povrtnino, vosek, volno, razne kože in krzna, prašiče, pridemo do zaključka, da smo za proizvode, ki bi jih brez nadaljnjega lahko producirali doma, plačali v teku 9 let inozemstvu nič manj kakor 5.252-5 milijonov dinarjev. To je denar, ki bi lahko vstal v našem narodnem žepu, pa je moral radi zavestne ali nezavestne krivde konsumentov (mi bi rekli tudi trgovcev! op. ur.) v tujino. Kaj vse bi moglo naše gospodarstvo ustvariti s to ogromno vsoto denarja!

Z največjim naporom se mučimo s prodajo naše pšenice, kljub temu, da je izvrstne kakovosti. Angleži, Nemci in drugi narodi združeno pobi-

jajo ceno naši pšenici in nam ponujajo borih 50—60 dinarjev za 100 kg. Kaj pa mi delamo? Mi kupujemo ameriško mast, angleško blago po 300—400 dinarjev meter, nemške stroje in češko platno in posodo po visokih cenah.

Med tem ko Angleži uvažajo v našo državo blaga za 411 milijonov, izvažamo mi v Anglijo komaj nekaj preko 100 milj. našega blaga. V skoro istem razmerju se nahajamo s Češkoslo-vaško. Mi izvažamo v to državo za ca 550 milj. dinarjev naših pridelkov, oni pa nam naterajo blaga za preko 1.225 milj. dinarjev.

Deset milijard zapravljenih

Če vsem tem strahovitim številkam dodamo letno še nekoliko stotin milijonov, ki jih pu-šajo naši ljudje v inozemskih kopalnicah in le-toviščih, potem se nam zabliski nasproti gor-stasna številka okroglo desetih milijard dinar-jev, ki smo jih v teku zadnjih 10 let mi sami, to se pravi ne država, pač pa njeni državljani povsem lahkomišlno razmetali v inozemstvo. Ta denar danes krvavo potrebujemo. Kaj bi mi lahko vse storili s to ogromno vsoto. Koliko stotin km železnice, cest, koliko trgovskih ladij in drugih javnih naprav bi lahko vpostavili s tem denarjem.

Na pripombo, ki bi se mogoče postavila, češ da ni lahkomišelnost, če poletni odmor preži-vimo v inozemstvu, saj tudi tujci prihajajo k nam na letovanje, se mora odgovoriti, da tujci ne prihajajo k nam v takem številu, kakor po-sečamo mi tuja kopalnica in letovišča. Po pub-likaciji dr. A. Bormana »Die Lehre über Frem-denverkehr« dobivajo posamezne države v po-stavki tujski promet sledeče dohodke: Francija 20 milijard dinarjev, Italija 8 milijard dinar-

jev, Nemčija 4 milijarde, Švica 4 milijarde, Av-strija 2-5 milijarde, Češkoslovaška 1-5 milijar-de, Jugoslavija pol milijarde dinarjev.

Mi več damo v tujino, kakor pre-jemamo na račun tujkega prometa

Kakor razvidimo je tujski promet pri nas šele v razvoju. Leta 1926 smo prejeli od tuj-skega prometa 337-5 milj., dali pa smo inozem-stvu 513 milj. Leta 1927 je bilo stanje nekoliko boljše. Prejeli smo 405 milj., dali pa smo 500 milijonov.

Švica prejema na vsakega prebivalca letno po 1250 dinarjev, kar skoro zadostuje za osi-guranje državnega gospodarstva. Poleg tega Švi-car ne potuje v inozemstvo. Po publikaciji dr. A. Bormana vsi narodi, ki posedujejo ugodne tujskoprometne točke, ne potujejo v inozemstvo. Mi pa, ki imamo doma prav vse, karkoli si želimo, razmetujemo naš denar po inozemstvu.

Vsa ta dejstva nam dokazujejo, da ni vseeno, ali kupujemo domače ali tuje blago in ali osta-ja naš denar v tuzemstvu, ali ga pošiljamo lahkomišlno preko državnih meja.

Če pa je temu tako in če ta dejstva vpošte-vaajo prav vsi narodi, potem je povsem jasno, da se tudi mi ne moremo držati drugačnih na-čel, pač pa da do ustvarjenja onega velikega konsumnega področja vse, ali vsaj nekaterih predelov Evrope negujemo domačo potrošnjo publiko s krilatico: »Svoji k svojim!«

V interesu napredka narodnega gospodar-stva je potrebno vršiti kar največjo propagando za čim večjo potrošnjo domačega blaga in za posejanje samo domačih kopalnic in letovišč.

Borzna poročila

dne 27. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 27. oktobra. Amsterdam 2267-18 do 2274-02, Bruselj 783-18—785-55, Curih 1098-45—1101-75, London 215-71—223-21, New-york kabel 5603-33—5620-33, Newyork 5592-33 do 5609-33, Pariz 220-72—221-38, Praga 165-86 do 166-36, Trst 287-97—293-97.

Zagreb, 27. oktobra. Amsterdam 2267-18 do 2274-02, Bruselj 783-18—785-55, London 215-71 do 216-53, Milan 287-97—288-87, Newyork kabel 5603-33—5620-33, Newyork 5592-33—5609-33, Pariz 220-72—221-38, Praga 165-86—166-36, Zü-rich 1098-45—1101-75.

Beograd, 27. oktobra. Amsterdam 2267 do 2274, Berlin 1321-50—1348-50, Dunaj 753—777, Bruselj 783-18—785-55, Curih 1098-45—1101-75, Newyork 5592-33—5609-33, London 215-97 do 293-97, Milan 287-97—293-38, Pariz 220-72 do 221-38, Praga 165-86—166-36.

Curih, 27. okt. Beograd 9-05, Pariz 20-0925, London 19-96, Newyork 510-12, Bruselj 71-25, Milan 26-3250, Madrid 45-45, Amsterdam 208-50, Berlin 119-25, Dunaj —, Stockholm 113-50, Oslo 110, Kopenhagen 110, Sofija 8-70, Praga 15-10, Varšava 57-17, Budimpešta 90-0250, Atene 6-50, Carigrad 2-36, Bukarešta 3-04, Helsingfors 10-40.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 27. oktobra. Drž. papirji: 7% Bler 59, 8% Bler 68. — Banker: Celjska pos. 150, Kred. zav. 195. — Industrija: Stavbna 40, Ruše 125.

Zagreb, 27. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 65—67, vojna škoda ar. 290—295 (294), kasa 290—295 (294—295), dec. 295—298 (298 do 300), 4% agr. obv. —, 7% Bler ar. in kasa 58—65, 8% Bler ar. in kasa 63—69, 7% pos. hipot. b. 63—67, 6% beglučke obv. 43—44 (43). — Delnice denarnih zavodov in industrijskih podjetij do nadaljnjega ne notirajo.

Zitna tržišča

Novi Sad, 27. oktobra. Pšenica: sremska 78 kg 1% 225 zaklj. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: stalna. Promet: 29 vagonov.

Sombor, 27. oktobra. Radi praznika tukajšnja borza ni poslovala.

Budimpešta, 27. oktobra. Tendence: slabša. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 10-78—10-84 (10-76), mare 11-83—11-90 (11-86—11-88). — Rž: dec. 11-55—11-60 (11-53—11-55), mare 12-58 do 12-67 (12-55—12-57). — Koruza: maj 13-16 do 13-30 (13-19—13-21).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: slaba, promet: 1 vagon oglja, 1 va-gon bukovih plohov.

Radio

Ljubljana, sreda, 28. oktobra. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Gregorič Jože: Kmetski upori, III. del. 19.00 Dr. Nikola Preobrazenski: Ru-ščina. 19.30 Literarna ura: N. Velikonja: Otroci (S. Šker). 20.00 Glasbeno predavanje, dr. A. Dolinar. 20.30 Večer ruske glasbe (pojejo ga. Stefanija Vukova, sopran, Vladimir Semjonovič Žoltenko, tenor, De Make, bariton, pri klavirju Josip Grbec). 21.15 Salonski kvintet. 22.00 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sreda, 28. oktobra. 10.00 Solški ra-dio. 10.30 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Češke narodne pe-smi. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Praga. 22.00 Novice in sport.

Zagreb, sreda, 28. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Plošče. 19.35 Kulturne in društvene vesti. 20.00 Praga. 22.00 Poročila in vreme. 22.10 Kino.

Praga, sreda, 28. oktobra. 19.00 Uvod k slavnostnemu večeru. 19.50 Recitacije. 20.00 Prenos koncerta iz Smetanove dvorane.

Ljubljana, četrtek, 29. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Anton Bajec: Itali-janščina. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvašči-na. 20.00 Prenos opere iz Zagreba — Gotovac: Morana. 23.00 Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, četrtek, 29. oktobra. 11.05 Plošče. 12.05 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije, harmonika in violina. 17.30 Jazz. 20.00 Medicinsko predavanje. 20.30 Sonetni večer. 21.15 Ljubljana. 22.30 Novice in sport. 22.50 Radio orkester.

Zagreb, četrtek, 29. oktobra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalajke. 19.05 Kulturne in društvene vesti. 20.00 »Mo-nama«, opera.

Praga, četrtek, 29. oktobra. 11.00 Plošče. 12.35 Brno. 14.10 Plošče. 15.00 Bratislava. 17.20 Brno. 19.20 Pesmi. 19.45 Brno. 21.00 Bratislava.

Brez tretjega

(K nocojšnji premijeri.)

Nocoj se bo v drami vršila premijera »Brez tretjega«, drame v treh dejanjih znanega in uglednega hrvatskega književnika Milana Be-govića. Drama je ob svoji krstni predstavi v Zagrebu, kjer sta edini osebi predstavila Pod-gorska in Dujšin, doživela zelo lep uspeh in upamo, da bo dosegla tudi v Ljubljani, kjer bosta v režiji prof. Šesta podala stvar gđ. Da-nilova in Levar.

Brez tretjega je tragedija dveh duš, ki jima je srečo zmandrala in zmrvila svetovna vojna. On, ki je na dan poroke moral od svoje žene na fronto, se po osmih letih vrne. Ona ga je čakala, čista in njegova, kakor je bila ob uri slovesa. Toda v njem je strašna bojazen za teh osem let, v njem je vzkali sum, da ga je iz-da-la, in ob raznih drobnih rečeh se ta sum razrase do obtožbe. Ljubezen, ko jo je tako plaho čuvala do svidenja, v mukah in poniža-nju hipoma obupa, revolver je njen slobran.

Drama je notranja tako silna, da mora člo-veka vsega osvojiti.

Premijeri bo prisostvoval tudi avtor.

Peči sistema Lutz

in emajlirane napisne. nad-pisne table vseh velikosti — Pasje znamke Najsolidnejši izdelki in najnižje cene le pri

tvrdki Golob Alojz
Ljubljana, Puharjeva ulica 3

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Oglašujte v Jugoslovanu!

UNIFORME
vseh vrst izdeluje, vse uniformne potrebšči-ne in dežne plašče — zalozi Simon Klime-nek, Ljubljana, Selen-burgova ul. 6.

Vreče
nakup in prodaja
Alojz Grebenc
Ljubljana, Dunajska cesta 36

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 27. oktobra 1931.

Razglas

Volitve narodnih poslancev

Volitve narodnih poslancev za štiriletno skup-ščinsko dobo se vrše v nedeljo, dne 8. novembra 1931 po predpisih zakona z dne 10. septembra 1931, Sl. l. št. 352-55.

Državni odbor je določil za mestno občino ljubljansko 26 volišč in sicer:

- Volišče:**
- I. II. državna realna gimnazija na Poljanah,
  - II. II. državna realna gimnazija na Poljanah,
  - III. Mestni dom,
  - IV. Sentjakobska dekliška osnovna šola,
  - V. Deška osnovna šola na Prulah,
  - VI. Gostilna Česnovar, Dolenjska cesta 3,
  - VII. Vojaško strelišče, Dolenjska cesta 15,
  - VIII. Otroški vrtec, Cerkvena ulica 21,
  - IX. Tehniška srednja šola, Aškerčeva cesta 9,
  - X. Deška osnovna šola, Čojzova cesta,
  - XI. I. dr. realna gimnazija, Vegova ulica,
  - XII. Ženska realna gimnazija, Bleiweisova cesta 23,
  - XIII. Državna klasična gimnazija, Tomanova ulica,
  - XIV. Sodišče,
  - XV. Moško učiteljske, Resljeva cesta,
  - XVI. Deška osnovna šola, Komenskega uli-ca 19,
  - XVII. Mestno zavetišče, Japljeva ulica 2,
  - XVIII. Mestno zavetišče, Japljeva ulica 2,
  - XIX. Sodišče,
  - XX. »Koutny«, Vodovodna cesta 2,
  - XXI. Šišenska deška osnovna šola,
  - XXII. Šišenska deška osnovna šola,
  - XXIII. Šišenska dekliška osnovna šola,
  - XXIV. Šišenska dekliška osnovna šola,
  - XXV. Zensko učiteljske, Resljeva cesta,
  - XXVI. Zensko učiteljske, Resljeva cesta.

Volišci so razdeljeni na posamezna volišča po svojem bivališču, kakor je razvidno iz razgla-sa o volitvah narodnih poslancev, ki je nabit po mestu.

Državni in javni samoupravni uslužbenci, ki so vpisani v ljubljanski volilni imenik, a ne stanujejo v Ljubljani, volijo na ženskem učite-ljišču na Resljevi cesti in sicer:

oni z začetnico rodbin, imena A do L na XXV. volišču in
oni z začetnico rodbin, imena M do Z na XXVI. volišču.

Glasovanje pri volitvah narodnih poslancev je javno in ustno.

Vsak volilec sme glasovati samo enkrat, sa-mo osebno, samo na volišču, kjer je vpisan v stalni volilni imenik in samo za potrjeno dr-žavno kandidatno listo.

Nihče ne sme stopiti na volišče z orožjem ali pa z orožjem, porabnim za boj, razen, kadar pozove predsednik volilnega odbora oboroženo pomoč, da vzdržuje red na volišču.

Niti državni niti samoupravni uslužbenci, ki nosijo po službenih predpisih orožje, ne sme-je priti na volišče z orožjem, da izvrše svojo volilno pravico.

Vsak volilec mora, ko vstopi v glasovalno so-bo, preden glasuje, povedati glasno, da ga sli-šijo vsi člani volilnega odbora, svoje rodbinsko in rojstno ime, poklic in stanovanje. Volilca, ki ga nihče v volilnem odboru ne pozna, in ki na zahtevo odbora o svoji istovetnosti ne pred-loži dokazil, ki bi bila po presoji odbora za-dostna, volilni odbor ne sme pripustiti h gla-sovanju.

Volilec glasuje za listo javno s tem, da ime-nuje njenega nosilca in mestnega kandidata.

Ko je volilec oddal glas, mora oditi z vo-lišča.

Glasovanje traja nepretrgoma ves dan od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Kdor je iz kateregakoli razloga na nejasnem, na katerem volišču glasuje, dobi lahko pojas-nilo v domovinskem uradu mestnega načelstva ljubljanskega, Mestni trg št. 2, II. nadstropje, soba št. 46, vsak dan med 9. in 12. uro, na dan volitev pa od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Na dan volitev, na dan pred volitvami in na dan po volitvah je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače.

Kdor zoper predpis toči ali kakorkoli daje alkoholne pijače, se kaznuje z zaporom od 15 dni do 6 mesecev in v denarju od 100 do 500 Din.

Nadalje določa zakon o volitvah narodnih poslancev stroge kazni za onega:

- a) ki z nasiljem ali s pretnjami odvrne dr-žavljanca, da ne uporabi svoje volilne pravice;
- b) ki da ali obeta volilcu darila, ali mu po-nudi ali obeta mesto v javni ali zasebni služ-bi, da ga zavede, da za izvestno kandidatno listo glasuje ali ne glasuje, ali ki kot volilec sprejme darilo, ali pa si ga da obljubiti;
- c) ki da sredstva ali pa pomaga, da se iz-vrši eno izmed dejanj pod a) ali b);
- d) ki glasuje več kot enkrat pri istih vo-litvah;
- e) ki se vede pri glasovanju nedostojno ali po glasovanju kljub opominu predsednika vo-lilnega odbora ne odide z volišča;
- f) ki pride na volišče, pa ni vpisan v stalni volilni imenik, če ne odide kljub opominu pri stojnih oseb;
- g) ki razžali ali dejansko napade volilni od-bor ali kateregakoli njegovega člana;
- h) ki pride na volišče z orožjem ali z orod-jem, porabnim za boj, razen, če je poklican za vzdrževanje reda ali za straženje volišča;
- i) ki na volišču zaradi agitacije raznaša ne-resnične vesti ali razširja slike, lepake in dr-uga sredstva za agitacijo;
- j) ki bi z vpitjem ali pretnjami oviral vo-lilni odbor ali poedine volilce pri njihovem delu;
- k) ki namenoma pokvari, uniči ali odnese katerokoli listino o volitvah ali katerikoli pred-met, ki služi za volitve, ali ki izpremeni šte-vilo glasov, oddanih za poedine kandidatne li-ste, ali ki to samo poskusi.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 27. oktobra 1931.

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer
Sreda, 28. oktobra: Brez tretjega. Red D. Premijera.

Četrtek, 29. oktobra: Kralj na Betajnovi. Red A. Petek, 30. oktobra: Zaprto.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sreda, 28. oktobra: Vijolica z Montmartra, opereta. Red E.

Četrtek, 29. oktobra: Zaprto
Petek, 30. oktobra: Zaprto.

Premijera v naši drami. Drevi vzporedi naša drama Begovićevo trojezansko igrano »Brez tretjega«. Begović je izredno plodovit in učinkovit jugoslovanski dramatik, katerega dela se igrajo na vseh slovanskih in drugih odrih po Evropi. Kot dramski pisatelj je izvrsten poznavalec oderskih učinkov, izredno spreten v vseh zapletljivih, zato moremo skoro vsakemu njegovemu delu prorokovati na odru popoln uspeh. Isto velja tudi za dramo »Brez tretjega«, katero odlikuje strnjena enotnost in izredna dramatična napetost. To najnovejšo Begovićevo dramo igra Mira Danilova in Lev. Režija je prof. Šestova. Pri premijeri bo navzoč tudi avtor. Premijera se vrši za red D.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 28. oktobra: Zaprto.

Četrtek, 29. oktobra: »Mayerling«. Ab. A.

Petek, 30. oktobra: Zaprto.

Sobota, 31. oktobra: »Zemlja smehljaja«. Ab. B.

Nedelja, 1. oktobra: »Cirkuška princesa«. Prvič v sezoni.

»Cirkuška princesa«, ognjevit in zabavna Kalmanova opereta, ki je bila najboljša operetna uprizoritev lanske sezone, se bo ponovila tudi v letošnji sezoni. Prva letošnja uprizoritev bo že to nedeljo, na praznik Vseh svetih ob 20. uri.

Iz gledališča. V četrtek, 29. oktobra se bo ponovila zgodovinska drama »Mayerling«, ki je pri vseh svojih dosedanjih vpriporitvah privlačila izredno mnogo občinstva. — »Zemlja smehljaja«, Leharjeva divna opereta, ki so bile doslej vse njene predstave razprodane, se bo ponovila soboto, 31. t. m. za ab. B.

Sport

Futbal u Sloveniji

Pod gornji naslovom je priobčil ljubljanski dopisnik beogradske »Politike« G. Čulafić v večerajšnji številki daljši članek o ljubljanskem nogometu.

Najpreje konstatira dopisnik, da slovenski nogomet ni dosegel onemu iz Beograda, Zagreba, Splita in Sarajeva. Dokaz temu je, da sta se oba ljubljanska kluba plasirala v državnem prvenstvu na zadnjih mestih. V članku stoji nadalje, da so drugače Slovenci na vseh ostalih sportnih poljih pokazali izredno lepe rezultate, edino nogomet je stal vedno na stopnji drugorzredne kvalitete. Dopisnik se vprašuje, kaj da je vzrok temu — da li nezadosten trening, slaba šola ali prerodka srečanja z boljšimi nasprotniki?

Odgovarja, da je vsakega malo, največ pa dolg odmor, ki traja skoro pol leta. Od oktobra do maja uživajo nogometaši — ako niso slučajno aktivni zimski sportniki — latorike, katere so si nabrali tekom sezone. Dopisnik nadaljuje, da sta v podsaveznem prvenstvu še vedno najmočnejša oba ljubljanska vodilna kluba, da pa morata skrajšati zimski odmor, ako hočeta doseči višino boljših klubov v državi. Igralni material je dober. Tekom poletne sezone se je opazilo, da so bili klubi tem bolj, čim več so igrali. In ravno, ko so v najboljši formi, se prične odmor.

G. Čulafić ima v marsičem prav. Vidi se, da je članek napisan v namenu, da zboljša naš nogometni razred. Zdi se pa, da članek ni zadostno informiran o naših razmerah. Tako Ilirija in Primorje se trudita, da bi pridobila za gostovanje boljše klube. Večina takih pogajanj je ostala negativna: ali so klubi zahtevali tako odškodnino, da je v Ljubljani pod nobenim pogojem ne moremo plačati, če nečemo tvegati visoke izgube ali pa je bil ponuden termin, ki ne odgovarja. Jasno je, da se klubi, ki se oferira za konec meseca, ne more toliko plačati kot v začetku meseca, ker je treba računati na znatno manjši obisk. Poleg tega pozabi G. Čulafić, da nismo v Beogradu, temveč v Sloveniji, kjer imamo ravno v tem času deževno dobo. Noben klub, ki količkar dobro gospodari, ne bo hotel zaiti v dolgove, katere bi si nakopal radi občutnih defectov. Za primer navajamo, da je n. pr. beogradska Jugoslavija zahtevala za gostovanje v Ljubljani 25.000 Din. Ta vsota, čeprav je dosti velika, bi bila v začetku meseca še sprejemljiva, vendar bi bila riskantna radi nepreračunljivega vremena. So še drugi razlogi, naj navedemo le enega. Prvenstvo nižje-razrednih klubov je še v toku in nikakor ni v interesu življenjskega obstoja teh klubov, da se vrše v času njihovega tekmoovanja konkurenčne prireditve. Iz prakse vemo, da je podsavez že večkrat prepovedal tovrstne konkurenčne prireditve.

Navedli smo le nekatera dejstva — so sicer še drugi argumenti, toda že ti zadostujejo. G. Čulafić predvsem pozabi, da nismo v Beogradu, temveč v Ljubljani, kjer je treba računati s povsem drugimi prilikami.

V ostalem pa se strinjamo z G. Čulafićem. Zimski odmor je na vsak način treba skrajšati. Igračem naj se da prilika, da v težjih nastopih pokažejo, česa so se priučili tekom leta.

M. Pevalek.

Razširjajte Jugoslovana!

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 385/31—6.

2984

Dražbeni oklic.

Dne 18. decembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. dražba 1/2 nepremičnin: zidane, z opeko krite hiše v Krškem št. 75, hleva, svinjaka, 9 zemljiških parcel, zemljiška knjiga k. o. Krško, vl. št. 94, zemljiška knjiga k. o. Krško, vl. št. 1115, 2 vrta.

Skupna cenilna vrednost: Din 128.444, cenilna vrednost: polovice 64.222 Din, najmanjši ponudek: Din 42.814'66.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem,
dne 22. septembra 1931.

*

E 264/31—10.

2983

Dražbeni oklic.

Dne 30. decembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Korita, eno polovico vl. št. 126.

Cenilna vrednost: 15.882— Din; vrednost pritlikline: 235— Din; najmanjši ponudek: 10.588— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Trebnjem,
dne 18. oktobra 1931.

*

E 492/30—26.

3000

Sklep.

V izvršilni zadevi zahtevajoče stranke Kreditnega društva mestne hranilnice v Mariboru, sedaj v likvidaciji, ki jo zastopa dr. Juvan Alojzij, advokat v Mariboru, zoper zavezano stranko Jamnik Terezijo, poslastnico na Otiškemvrhu, radi 326.123 Din s prip., se dražbeni oklic z dne 29. septembra 1931, objavljen med »Službenimi objavami« dnevnika »Jugoslovana« dne 16. oktobra 1931, uradoma takole popravi:

Cenilna vrednost polovice vseh nepremičnin znaša po odbitku bremen . . . . . Din 143.209-10
cenilna vrednost polovice k nepremičninam spadajočih pritliklin . . . . . Din 25.615-50

skupaj . . . . . Din 168.824-60

Z ozirom na skupno cenilno vrednost nepremičnin s pritliklino vred znaša najmanjši ponudek 112.549 Din 73 p, pod katerim se ne bo prodajalo.

Okrajno sodišče v Slovenjgradcu, odd. II.,
dne 22. oktobra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

1160. Sedež: Sv. Lovrene nad Mariborom.
Dan vpisa: 1. oktobra 1931.

Besedilo: Henrik Kieffer, tovarna kos, srpov, slamoreznih nožev, drugega železnega in jeklenega blaga ter nožev, Sv. Lovrene nad Mariborom.

Družba se je razdružila in stopila v likvidacijo.

Besedilo likvidacijske firme: Henrik Kieffer, tovarna kos, srpov, slamoreznih nožev, drugega železnega in jeklenega blaga ter nožev, Sv. Lovrene nad Mariborom, v likvidaciji.

Heinrich Kieffer, Sensen, Sichel und Strohmesserfabrik, Eisen- und Stahlwaren aller Art, auch Messer, Sv. Lovrene nad Mariborom, in Liquidation.

Likvidatorja: dosedanja družabnica Kieffer Ema, tovarnarka v Künzelsau-Würtemberg, in Morocutti Anton, tovarniški ravnatelj v Mariboru, Stolna ulica št. 5, kot skupni pooblaščenec po umrlem družabniku Kieffer Frideriku.

Za namestovanje upravičena: oba likvidatorja vsak zase samostojno.

Firmo podpisujeta oba likvidatorja, oba samostojno tako, da njenemu pisanemu,

tiskanemu ali s pečatom odtisnjenemu besedilu tvrdke pristavi svoj podpis.

Okrajno kot trg. sodišče v Mariboru,
dne 1. oktobra 1931.

Firm 868/31 — Rg Ges I 30/26.

Konkurzni razglasi

Sa 19/31—7.

2998

Potrditev poravnave izven stečaja.

Poravnalna zadeva Teppey Josipa, trgovca v Vitanju.

Potrjuje se poravnava, ki jo je sklenil poravnalni dolжник s svojimi upniki pri naroku dne 30. septembra 1931 in ki določa, da je prednostne terjatve in zahtevke, ki jih ne dosega poravnava, prvenstveno plačati v celoti, ostali upniki da prejmejo 45% kvoto, plačljivo v 10 mesečnih enakih obrokih, pričenši 60 dni po pravomočnosti potrditve poravnave, da pristopi k tej poravnavi kot porok in plačnik Hofbauer Rajmund, trgovec v Konjicah, s pravico takojšnje izvršbe po zapadlosti terjatev.

Okrajno kot poravnalno sodišče Celje,
odd. I., dne 13. oktobra 1931.

*

Sa 15/31—12.

2999

Konec poravnalnega postopanja.

Poravnalno postopanje o imovini tvrdke K. Hrepevnik, trgovine z mešanim blagom in lastnice iste Hrepevnik Karoline v Slov. Konjicah, je končano s poravnavo.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 13. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. N. 1247/5.

3004—3—1

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za oddajo regulacijskih del na Dravi v občini Stojanci—Muretinci

Tehnični razdelek pri sreskem načelstvu Maribor-levi breg razpisuje po naročilu kr. banske uprave Dravske banovine z dne 19. oktobra 1931, V. No. 110/42, in na podstavi člena 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 ter njegovih izprememb oziroma izpopolnitev za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Dravi v občini Stojanci—Muretinci I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 16. novembra 1931 ob enajstih dopoldne v prostorih tehničnega razdelka (soba št. 51/II.) sreskega načelstva Maribor-levi breg.

Načrti in proračuni so interesentom na razpolago med uradnimi urami v prostorih tehničnega razdelka v sobi 51/II. sreskega načelstva Maribor-levi breg.

Ponube je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na uradno odmerjeni proračunski znesek, ki znaša 318.000— dinarjev.

Zapečatenе ponudbe, opremljene s kolkom za 100— Din (vsaka priloga s kolkom za 2— Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: »Ponudba za izvršitev regulacijskih del na Dravi v občini Stojanci—Muretinci« od ponudnika N. N. neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Po pošti pravočasno došle ponudbe se upoštevajo pod pogojem, če ponudnik v njih navede, da so mu vsi pogoji znani in da jih jih brez pridržka sprejme. Poznejše ali nepravilno opremljene in brzojavne ponudbe ne bodo upoštevane.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje, ter mora položiti kavcijo, ki znaša 32.000— Din.

Kavcija se mora položiti najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldne pri blagajni hranilnice Dravske banovine v Mariboru v gotovini, vrednostnih papirjih oziroma garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86 zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B« Pogodbe in nabave.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje davčnih plačil za tekoče četrtletje, odobrenje ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in potrdilo pristojne zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti odprte predsedniku licitacijske komisije. Pooblaščenca morajo poleg tega predložiti še pooblastilo, da smejo zastopati svojo tvrdko pri licitaciji.

Banovinska uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati razpisano delo po otvoritvi tozadevnih kreditov, ne oziroma se na višino ponujene vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni (šestdeset dni) po licitaciji.

Sresko načelstvo Maribor-levi breg
v Mariboru, dne 26. oktobra 1931.

*

2926—2—2

Razglas

o prvi pismeni ponudbeni licitaciji za zgradbo mehanične čistilne naprave »Oms« v javni bolnici v Ptuj.

Po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine na podlagi odloka V. No. 3123/11 z dne 30. septembra 1913, razpisuje sresko načelstvo sresa Maribor-levi breg v Mariboru na podstavi čl. 86—98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6. marca 1910 ter njegovih izprememb, odnosno izpopolnitev za prevzem in izvršitev zgradbe mehanične čistilne naprave »Oms« v javni bolnici v Ptuj.

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 9. novembra 1931. ob enajstih v sobi št. 51/II. tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu v Mariboru.

Pojasnila in ofertni pripomočki se dobijo med uradnimi urami v sobi št. 50.

Ponudbe je položiti v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) za celokupno delo Din 82.427.

Na uradnem formularju lastnoročno spisane ponudbe, opremljene s kolkom za Din 100— (vsaka priloga s kolkom za 2— Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: »Ponudba za zgradbo mehanične čistilne naprave »Oms« v javni bolnici v Ptuj« od ponudnika N. N., in sicer neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe ne bodo upoštevane. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse gradbene pogoje, ter mora položiti kavcijo, ki znaša za celo delo 9000— Din odnosno 17.000— Din za tuje državljane.

Kavcija se mora položiti pri blagajni hranilnice Dravske banovine v Mariboru najkasneje na dan licitacije do 10. ure, bodisi v gotovini, v drž. vrednostnih papirjih ali garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu člena 88 zak. o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B« Pogodbe in nabave. O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico.

Obenem s predložitvijo ponudbe je treba predložiti predsedniku licitacijske komisije v odprtem stanju sledeče dokumente: položnico o vloženi kavciji, potrdilo davčnega urada, opremljeno s kolkom za Din 20—, da so plačani vsi davki za tekoče četrtletje, potrdilo ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, in potrdilo zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti za izvršitev ponudnega dela.

Pooblaščenca pa morajo predložiti poleg tega pooblastilo, da smejo zastopati svojo tvrdko pri licitaciji.

Državna uprava si izrečno pridržuje pravico, oddati dela brez ozira na višino ponudene vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po licitaciji.

T. No. 1439/18. od Sreskega načelstva za srez Maribor-levi breg,
v Mariboru, dne 15. oktobra 1931.

*

Štev. 1136/31.

3002

Objava.

Po § 8 adv. zakona se objavlja, da je gospod dr. Brence Ljudevit z današnjim dnem vpisan v tukajšnji imenik advokatov s sedežem v Ljubljani.

Advokatska komora
v Ljubljani, dne 26. oktobra 1931.

Razne objave

3005

Objava.

Pripravljalni odbor za »Krajevno skupno organizacijo diplomiranih tehnikov v Ljubljani« je na svojem izrednem obnem zboru dne 2. oktobra t. l. sklenil, da se krajevna skupina ODT. ne ustanovi, ker je bil med tem časom centralni odbor omenjene organizacije pomeščen iz Maribora v Ljubljano.

Pripravljalni odbor.

*

3003

Objava.

Izgubil sem maturitetno izpričevalo 1. drž. humanistične gimnazije v Ljubljani za l. 1922/23 na ime: Lindtner Adalbert, rod. iz Ljubljane.

Proglasam ga za neveljavno.

Lindtner Adalbert, s. r.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Še vedno je požirala Barbka solze, toda s ponosno dvignjeno glavo je šla pod roko z Lovrencem — kdo ji je mogel zdaj kaj očitati?«

In vse stvari so v tistih prvih dnevih še podžigale to varavo čuvstvo varne gotovosti. Ko sem se malo po našem prihodu potikal po francoskem delu mesta, je šel nekdo mimo mene, se naenkrat okrenil za menoj, se vrnil in me zagrabil za roko. Jaz sem mislil, da so me prijeli, potegnili sem revolver iz žepa ter sem ga sunil onemu v trebuh.

— Za božjo voljo, Forney, kaj me več ne poznaš?

Ko sem spoznal v njem Eda, svojega starega prijatelja z vojaške šole v Virginiji in sva si stisnila roke, bi bil dal ne vem kaj za to, da ne bi bil tako brez glave privlekel svojega revolverja na dan. Ta moja nagla nepremišljena kretnja mu je morala moj položaj naravnost izkričati v obraz. Pa se mi je vendar zdelo, da ga vse skupaj ni prav nič osupnilo.

Ed je bil neke vrste oboževatelj junakov. Na šoli me je visoko cenil in spoštoval, ker je vedel, da sem bil svoj čas konvoj in da sem na farmah govedom vžigal znamenja v kožo. In iz tistega razloga se mu je tudi življenje banditov zdelo nekaj izrednega in drznega, nekaj, za kar se je vredno navduševati. S

tisto ljubeznivo gostoljubnostjo, ki je običajna na jugu, me je povabil, naj obiščem njegovo rodbino.

Bili so to bogati ljudje. Njegov oče je bil visok uradnik v Luisiani. Bila sva lahko čisto gotova, da naju na njegov dom ne bodo hodili iskat. S Frankom sva šla tja in sva teden dni živela kakor dva norca v paradizu. Življenje se nama je začelo zdeti ena sama večna vesela živa slika. Zmirom sva hrepnela po domu in iz tega obiska nama je vzšla ena sama prečudna, nikoli pričakovana opojna radost.

Ed je imel sestro in ime ji je bilo Margaret. Bila je majhna in fantastična in je imela črne oči. Začel sem razumovati Franka in njegovo zaljubljenost.

Poletje na jugu ima vse polno lepot. Jaz bi bil želel, da bi ta zeleni praznik trajal na veke. S Frankom sva najela jahto za daljšo vožnjo po zalivu. Margaret, njena mati, dve sestrični, Frank in jaz smo skupaj napravili izlet. V Galvestonu je bivala odlična stara rodbina, ki je bila v prijateljstvu z Edovimi starši. Vsidrali smo se tam in smo jih obiskali.

Razveselili so se nas in v zahvalo so nam na čast v kopališkem hotelu takoj priredili ples. Ta večer je bil najsrečnejši v vsem mojem življenju. Kaj je Margareti ugajalo, ne vem. Sedela sva na balkonu. Jasmin na vrtu je čudovito duhtel in na nebu je visel mesec, velik in sijajen kakor biser. Z rahlo veselo nežnostjo je godba spremljala najine misli. Bila je prečudna noč.

Nikogar nisem čul da bi prihajal. Naenkrat me je nekdo potrepil po rami. Ozrl sem se.

— Prosim, pridite za trenutek ven, je rekel mož.

Kaj se me še spominjate? Nisem pozabil, kaj ste v El Renu storili zame. Zdaj vam hočem vrniti svoj dolg.

Takoj sem ga prepoznal. Nekoč sem ga bil otel kaznilnice, ko sem še bil okrožni pravdnik v El Renu. Obtožen je bil nekakšne poneverbe pri Wells Fargo. Jaz sem bil tožnik. Po vsem videzu je bil človek kriv, toda dokazi zoper njega nikakor niso bili zadostni. Predlagal sem oprostitev — saj pravno je bilo to edino, kar je bilo mogoče. In ta kruhek, ki sem ga tedaj bil vrgel na vodo, mi je zdaj priplaval nazaj kot najboljša pogača.

— Jaz sem pri Wells Fargo, mi je šepetal. Celokredelo detektivov imate na sledi. Izvedeli so, da je Al Jennings v tem hotelu. Obkolili so ga. Jaz sem edini, ki vas pozna. Ukrenite, kar morete.

Nobene besede nisem odvrnil. Moje srce je tolklo kakor s težkim kladivom. Če sem se sploh kdaj v življenju smilil samemu sebi, tedaj sem se smilil tisto minuto. Ta sramota, ta neznaska sramota pred najinimi prijatelji, ki so naju tako častili! Ves sem bil mizeren in ubog pred samim seboj. Vrnil sem se na balkon.

— Kaj je hotel, Al? je vprašala Margaret z belimi, spačenimi ustnami.

Beda v Angliji

Marsikateri del Londona nudi ponoči žalostno sliko, posebno na jesen in na zimo. Ob obeh bregovih Temze vidiš ponoči postavati mlade ljudi obeh spolov pa tudi stare in utrjene in onemogle osebe, ki posedajo po klopih in se zavijajo pred mrazom v časopisni papir, ker nimajo potrebne zimске obleke. Spati na klopih ne smejo, sicer jih vzame stražnik s seboj. Tako ti nesrečnejši nitj v sanjah ne morejo pozabiti svojega gorja. Včasih so pa klopi ob Temzi tako prenapolnjene revežev, da jih stražniki kar mirno puste dremati.

Tudi ob vhodih v londonske cerkve in razne zgradbe vidiš isto sliko. Ni pa nič posebnega, če zagledaš med temi siromaki tudi čedno oblečene ljudi, ki pa nimajo nikjer stanovanja. Plašči, obleke in klobuki in obuvata kažejo, da so ti ljudje nekdanji vživali boljše dni. Večinoma so to bivši trgovski pomočniki ali pa privatni uradniki, ki so pa sedaj brez posla, ker jim je vzela kruh in zaslužek sedanja gospodarska kriza. Podpora za brezposelne dobivajo namreč v Angliji le brezposelni nižji in slabo plačani uslužbenci. Tisti pa, ki so nekdanji bili bolje plačani in ki si niso nič prihranili, morajo sedaj na cesto...

Nevaren diamant

V krogih ameriških finančnikov vzbuja veliko pozornost ločitev zakona izdajatelja in založnika lista »Washington-Post«.

Zakonca Makleane sta živela 25 let v miru in slogi. Nedavno pa je kupila gospa Makleane za velik denar diamant »Hope« in od tega dne naprej se je začela nesreča v hiši. Komaj par tednov po nakupu tega dragega kamena je avto povozil sinčka Makleane-ovega.

Diamant »Hope« tehta 111 karatov in je že znan po tem, da prinaša vsakemu lastniku nesrečo. Kamen je nekdanji krasil oko nekega malika v Indiji. Francoski pustolovec Nevergier je kamen ukradel in ga je poklonil kralju Ludviku XIV. Rodbina Bourbonov je imela kamen okoli 100 let; nazadnje so ga vdelali v krono nesrečne zadnje francoske kraljice Marije Antonije. Po usmrtilvi kraljice pa je kamen neznano kam izginil. Pred vojno so nekoč ugotovili, da ga ima turški cesar Abdul-Hamid. Ko so tega pregnali, je kupil kamen neki španski žid, ki je pa kmalu po nakupu kamna utonil v morju. Potapljača, ki je kamen zopet izvil iz morja, je pa neki njegov tekmeec ubil.

Eden zadnjih lastnikov diamanta je bil angleški lord Hope. Ta se je oženil z neko ameriško igralko in ji je poklonil diamant. Kmalu po poroki pa mu je žena pobegnila in tako je ta diamant vsaj enemu človeku prinesel srečo. Diamant je kupila sedaj, kakor rečeno, gospa Makleane in tej je že prinesel — ločitev...

Čudne krave

V okolici Oxforda živi neka krava, ki silno ljubi nevarnost. Ta krava je že preplavala širok prekop, preplavala je tudi že široko reko, nekoč pa se je zaletela v gruho 30 oseb in jih razgnala. Tudi v lokomotivo se je že zaletela in prav rada se spreha v železniškem predoru. To nenavadno kravo so pripeljali z vlakom iz Biester-ja. Ko pa se je vlak na postaji ustavil, je krava ušla na peron in hotela nabosti vsakogar, kdor se ji ni mogel umakniti. Potem pa je obstala na peronu in ovirala vsak promet celi dve uri, dokler se ljudem ni posrečilo vreči ji vrv okrog vratu in odpeljati.

Kako hitro plavajo ribe

Mnogo ljudi se čudi trditvi, da plavajo ribe približno tako hitro kakor hitro letijo ptice. Hitrost plitjega leta so že dostikrat merili, malo pa so se proučevali, kako hitro plavajo ribe. Neki angleški opazovalec je poskušal ugotoviti postvri s tem, da je metal v vodo kamenčke, da so se postvri vse preplašene razbežale. Ugotovil je, da plavajo postvri približno s hi-

trostjo 45 kilometrov na uro. V splošnem pa plavajo ribe toliko hitreje, čim večje so. Sulec plane zelo naglo, tudi če se vjel na trnek in mora vleči vrvice za seboj. So pa tudi ribe, zlasti morske, ki plavajo po 80—120 kilometrov na uro. Med najhitreje plavajočih spada som, kita pa ne moremo primerjati z ribami, ker je sesavec.

Zanimiv drobiž

Največje sportsko mesto v Evropi je glavno mesto Norveške Oslo. Tam imajo prostore za zimski sport v neposredni bližini mesta. Poleti pa uganjajo poletni sport — skoraj istočasno pa ne skrbi za obe vrsti sporta nobeno drugo mesto kakor Oslo.

V največji muzejski dvorani na svetu, ki se nahaja v Berlinu, imajo shranjene velike dele staroveške arhitekture. V mestu Furtwangen imajo največjo zbirko ur na svetu, v Aachen-u pa največjo časopisno zbirko. V kopališču Peštiany na Slovaškem imajo cel muzej — bergelj; v Ameriki pa ima Ford v svojem muzeju kar cele hiše razstavljene.

Najbolj poceni živiš dandanes v Bolgariji. Tam dobiš obed že za 35—40 nemških beličev — 6 do 8 dinarjev — pol litra vina za 20 beličev, 20 cigaret pa za 15 beličev.

Modri izreki o ženskah in o zakonu

Zakon brez ljubezni je zelo drag za ženske, za moške je pa draga ljubezen brez zakona. Najbolj nesrečna ljubezen brez zakona pa je boljša kakor najsrečnejši zakon brez ljubezni.

Lastnosti, ki jih ženska res ima, je ne delajo smešne, ampak samo tiste lastnosti, ki bi jih rada imela.

Pri ženskah ni važno to, o čemur govore, ampak to, o čemur molče.

Ljubosumne ženske ne mislijo nikdar nič slabega o moških, ampak samo o ženskah.

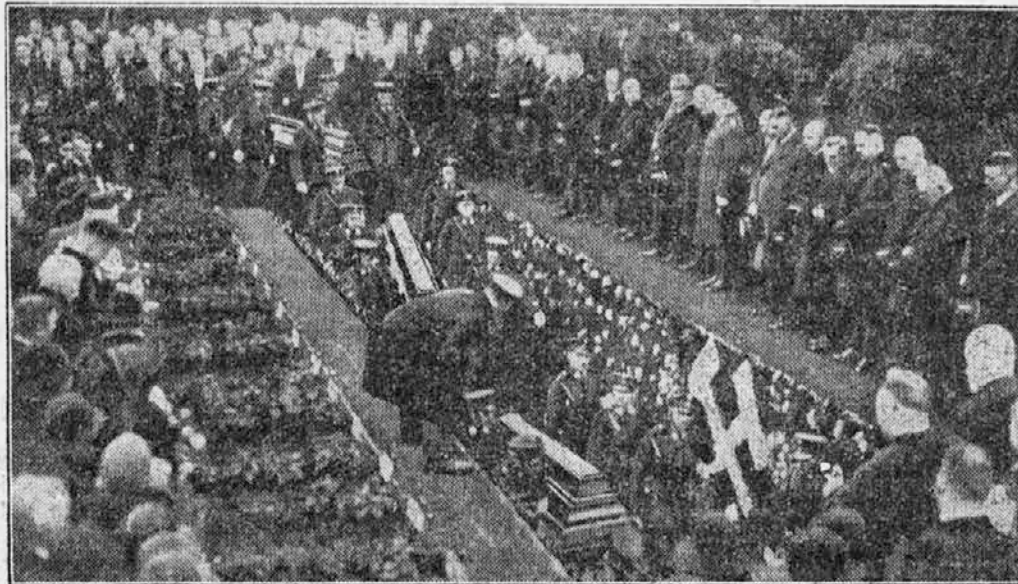
Lepe žene in znameniti zdravniki uživajo dostikrat dober sloves, ki ga ne zaslužijo.

Nobene stvari ne ponavlja ženska tolikrat v svojem življenju kakor svoj prvi in zadnji poljub.

Noben moški ne misli o ženski tako slabo, da ne bi kakšna ženska o njej še slabše.

Mnogo zakonov je zato podobnih paradizu, ker se nahaja v njem tudi kača.

Tudi najgloblji izrezev na prsih ne odkriva ženskega srca.

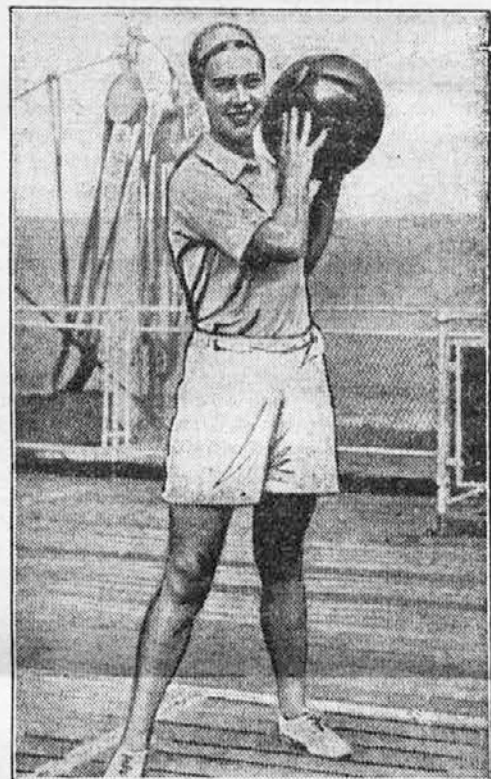

Pogreb žrtv rudniške nesreče v rovu »Mont Cenis« (Vestfalska). V četrtek so pokopali 17 rudarjev, ki so prišli ob življenje vsled vnetja plinov v rovu Mont-Cenis na Vestfalskem.

Ameriško zlato za Francijo.

Zadnje tedne so poslale Zedinjene države ogromno množino zlata v Francijo, ker so Francozi odpovedali Amerikancem kratkoročne kredite. Zlato dovažajo v francosko pristanišče Le Havre, odtam pa pod strogim nadzorstvom v Pariz, kjer hranijo z zlatom napolnjene sodčke v zakladnici francoske narodne banke.

Prvakinja v tenisu Cecilija Aussem potuje v Južno Ameriko.

Prvakinja v tenisu Aussem potuje s svojo tovarišico Irma Rost v Južno Ameriko. Na sliki jo vidimo pri vajah na krovu ladje.

Novo sredstvo za lepoto

Zavodi za lepoticenje v Londonu so iznašli novo sredstvo za lepoto, zlasti za dosego lepe in zdrave kože na obrazu. Za novo sredstvo delajo ogromno reklamo. Novo sredstvo je jako enostavno; treba je vsak dan samo po 5 minut stati na glavi! Ženske, ki žele svojo kožo na licu osvežiti, prihajajo zjutraj v zavode za lepoticenje, kjer jih v pravem pomenu besede postavljajo na glavo. Izšla je tudi brošura, kjer obširno popisujejo učinke nove metode. Med drugim beremo v tej knjižici, da kri mnogo hitreje kroži v ljudeh, dokler stoji na glavi, kakor kroži sicer, in ravno hitrejši obtok krvi osvežuje kožo in dela človeka zdravega. Stati na glavi po pet minut, zaleže toliko kakor 1 ura telovadbe.

Kdor ne verjame, naj kar poskusi!

Recept za debeluharje

Kolikor hujša je gospodarska kriza, toliko več predlogov se pojavlja za njeno omiljenje. Jako zanimiv pa je predlog dr. Hahn-a, ki ga je objavila dunajska »Neue Freie Presse«.

Dr. Hahn predlaga, naj bi se združilo to, kar je socialno koristno, s tem, kar je dobro za zdravje. Na Dunaju n. pr. je še vedno preveč debeluharjev. Na debeluharskih tekmah so nastopali do 185 kilogramov težki možje in po 150 kg težke ženske. V interesu njihovega lastnega zdravja bi bilo treba debeluharje odvadi preveč jesti, kar pa bi ti prihranili na jedi, naj bi razdelili med reveže bodisi v denarju ali pa v naravi. Tako bi se »suhci« in debeluharji srečno znašli na neki srednji poti.

Nekaj, kar mnogi ne vedo

Mnogo ljudi ne ve, da raste koruza ponoči hitreje kakor podnevi, posebno če je noč topla;

da je suh pesek težji kakor moker;

da prodajajo »egiptovske« cigarete po vsem svetu, v Egiptu pa je sajenje tobaka prepovedano;

da je »a« prva črka v vseh abecedah razun v staronemški;

da je v življenju ženske najhujših tistih 10 let od 20. do 30. leta.